

Előterjesztés

Budapest Józsefvárosi Önkormányzat
Képviselő-testülete számára

4/4

Előterjesztő: dr. Sára Botond polgármester

A képviselő-testületi ülés időpontja: 2018. november 29.

..... sz. napirend

Tárgy: Javaslát Józsefváros Smart City stratégiájának elfogadására

A napirendet nyílt ülésen kell tárgyalni, a határozat elfogadásához egyszerű szavazattöbbség szükséges.

ELŐKÉSZÍTŐ SZERVEZETI EGYSÉG: GAZDÁLKODÁSI ÜGYOSZTÁLY

KÉSZÍTETTE: DR. HENCZ ADRIENN

PÉNZÜGYI FEDEZETET NEM IGÉNYEL, IGAZOLÁS:

JOGI KONTROLL:

BETERJESZTÉSRE ALKALMAS:

DANADA-RIMÁN EDINA

JEGYZŐ

Városgazdálkodási és Pénzügyi Bizottság véleményezi ☒

Emberi Erőforrás Bizottság véleményezi ☒

Társasházi Pályázatok Elbíráló Ideiglenes Bizottság
véleményezi ☐

Smart City Ideiglenes Bizottság véleményezi ☒

Határozati javaslat a bizottság számára:

A Városgazdálkodási és Pénzügyi Bizottság, az Emberi Erőforrás Bizottság és a Smart City Ideiglenes Bizottság javasolja a Képviselő-testületnek az előterjesztés megtárgyalását.

Tisztelt Képviselő-testület!

I. Tényállás és döntés tartalmának részletes ismertetése

A Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete a 253/2016. (XII.01.) számú határozatával elfogadta a Józsefváros Smart City koncepciójának vázlatát, majd a 89/2017. (IV.03.) számú határozatában fedezetet biztosított a Smart City koncepció kidolgozására.

A Képviselő-testület Városgazdálkodási és Pénzügyi Bizottsága a 956/2017. (XI.06.) számú határozatában eredményesnek nyilvánította a „Józsefváros Smart City Stratégiájának kidolgozása” tárgyú, közbeszerzési értékhatárt el nem érő beszerzési eljárást, amelynek nyertese az ITI Magyarország Intelligens Technológia

ELŐTERJESZTÉS

2018 NOV. 21. 14:59

1

és Infrastruktúra Kft. (székhely: 1134 Budapest, Hun utca 13. fsz. 1., adószám: 25335433-2-41) lett.

A Józsefváros Smart City Stratégiájának célja egy átfogó, hosszú távú, megvalósítható, és a kerületi fejlesztési koncepciókkal, stratégiákkal összhangban lévő stratégia megalkotása, amely széles körben egyeztetve, elsősorban a korábban elfogadott Józsefváros Smart City koncepció vázlatban meghatározott irányokat tartja szem előtt.

A helyzetelemzés munkarész a munkafolyamat első ütemében elkészült, amelynek eredményeit a tervezők az érintett partnerek számára egy egész napos workshop részeként 2018. május 23-án ismertették. A munkaértekezlet fő célja ezen túl Józsefváros okos város stratégiájának elkészült helyzetelemzés munkarésze alapján a kerület kulcs-szereplőivel a stratégia intézkedéseinek és céljainak meghatározása volt. A résztvevőket elsősorban önkormányzati képviselők, az önkormányzat érintett szervezeti egységeinek, költségvetési szerveinek, gazdasági társaságainak valamint civil szervezeteknek képviselői és gazdasági szereplők alkották. A workshopon egyéni és plenáris munkában rögzítésre kerültek Józsefváros belső erősségei és gyengeségei, a kerület szempontjából a külső hatótényezők (lehetőségek és veszélyek), ezután pedig Józsefváros okos város stratégia főbb intézkedéseit határozták meg a résztvevők kiscsoportos munka keretében. A találkozó utolsó részében a kerület jövőképeről folyt az ötletelés, gondolkodás, amelynek végén egy mindenki által elfogadott szlogen, a „Józsefváros 2.0 – Okos jelen, Te vagy a jövő” került meghatározásra.

Az ITI Magyarország Intelligens Technológia és Infrastruktúra Kft. elkészítette Józsefváros Smart City Stratégiáját, amelyet az előterjesztés 1. számú melléklete tartalmaz.

A mellékelt dokumentum tartalmazza az Józsefváros Smart City Stratégia - a workshopon elhangzottak figyelembevételével meghatározott - célrendszerét, beleértve az átfogó (horizontális) és stratégiai célokat, az egyes célokhoz tartozó prioritások és intézkedések bemutatását, a célrendszer belső koherenciájának vizsgálatát, a célrendszer illeszkedését Józsefváros egyéb fejlesztési dokumentumainak céljaihoz, illetve a Józsefváros okos fejlesztése keretében megvalósuló „quick win” projekteket.

II. A betérjesztés indoka

Józsefváros Smart City Stratégiájának elfogadásáról a Tisztelt Képviselő-tetület jogosult dönteni.

III. A döntés célja, pénzügyi hatása

A döntés célja, Józsefváros Smart City Stratégiájának elfogadása.

A döntésnek pénzügyi hatása nincs.

IV. Jogszabályi környezet

A Képviselő-testület döntése az Mötv. 107. §-án alapul.

Fentiek alapján kérem a határozati javaslat elfogadását.

Határozati javaslat

A Képviselő-testület úgy dönt, hogy elfogadja a határozat mellékletét képező Józsefváros Smart City Stratégiát.

Felelős: polgármester

Határidő: 2018. november 29.

A döntés végrehajtását végző szervezeti egység: Gazdálkodási Ügyosztály

Budapest, 2018. november 20.

dr. Sára Botond
polgármester

Törvényességi ellenőrzés:

Danada-Rimán Edina

jegyző

nevében és megbízásából

dr. Mészár Erika
aljegyző

Józsefváros Smart City Stratégia

*Budapest
2018. november*

*JW*₁

Tartalom

Bevezetés	4
Összefoglaló helyzetértékelés	5
1. JÓZSEFVÁROS OKOS FEJLESZTÉSÉT SZOLGÁLÓ CÉLPIRAMIS.....	9
Jövőkép.....	10
Átfogó (horizontális célok)	10
1. Stratégiai cél: Zöldülő belváros	11
1.1. Prioritás: Okos mobilitás	11
1.2. Prioritás: Okos környezet	12
2. Stratégiai cél: Prosperáló Józsefváros	13
2.1. Prioritás: Okos gazdaság.....	13
2.2. Prioritás: Okos kormányzás	14
3. Stratégiai cél: Élhető kerület	16
3.1. Prioritás: Okos lakosság.....	16
3.2. Prioritás: Okos életkörülmények.....	17
2. JÓZSEFVÁROS OKOS STRATÉGIA CÉLRENDSZER BELSŐ KOHERENCIA VIZSGÁLATA	18
3. MŰKÖDÉSI MODELL (KOORDINÁLÓ SZERVEZET, A FEJLESZTÉSEK LEHETSÉGES ÜZLETI MODELLJE).....	24
4. QUICK WIN ÉS PRIOR PROJEKT ADATLAPOK	26
Prioritás: Okos mobilitás	26
Intelligens parkolás.....	26
Okos zebra létesítése	28
Prioritás: Okos környezet	30
Klímastratégia elkészítése	30
Városi naperőrmű kialakítása	33
Kerületi zöldfelületi-kataszter kialakítása	35
Fenntartható középületek.....	38
Barnamezős területek újragondolása	40
Prioritás: Okos gazdaság.....	42
Kísérleti laborok indítása startupok, cégek számára egyetemek és közintézmények bevonásával (living lab)	42
Önkormányzati ingatlanok újrahasznosítása	44
Józsefvárosi Sportpálya Udvar	46
Prioritás: Okos kormányzás	48
Részvételi költségvetés kísérleti bevezetése a helyi közösségek támogatására (living lab).....	48

Józsefváros mobilalkalmazás fejlesztése.....	50
Józsefváros adatpolitikai stratégiájának kidolgozása.....	54
Józsefváros területi információs rendszerének létrehozása.....	57
Prioritás: Okos lakosság.....	60
Digitális írástudás fejlesztése az idősek körében	60
5. A MEGVALÓSÍTÁSHOZ VÁRHATÓAN IGÉNYBE VEHETŐ FORRÁSOK	62
6. KOMMUNIKÁCIÓS TERV	65
7. EDUKÁCIÓS TERV.....	67
ÖSSZEFOGLALÁS.....	68

Bevezetés

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete a 66/2015. (II.19.) számú határozatában döntött a kerületi digitális stratégia kidolgozásáról, illetve ehhez kapcsolódóan a Digitális Józsefváros Munkacsoport létrehozásáról. A cél ezáltal alapvetően a digitális írástudás terjesztése volt a lakosság és a helyi vállalkozások körében. Később, a Képviselő-testület a 24/2016. (II.04.) számú határozatával létrehozta a Smart City Munkacsoportot, amely többek között a Digitális Józsefváros Munkacsoport feladatait is átvette.

A Smart City Munkacsoport 2016-ban 8 alkalommal tartott ülést, amelynek eredményeként megszületett Józsefváros Smart City koncepciójának vázlata, amelyet a Képviselő-testület 253/2016. (XII.01.) számú határozatával elfogadott.

A Smart City Munkacsoport működési rendje megváltozott, azonban szerepköre hasonló maradt a Képviselő-testület 222/2016. (XI.10.) számú határozata révén, amely által a továbbiakban a Munkacsoport Smart City Ideiglenes Bizottság (SCIB) néven működik tovább.

A SCIB 3/2017. (I.09.) számú határozatában felkérte a Józsefvárosi Polgármesteri Hivatalt, illetve a Rév8 Zrt.-t, hogy a Bizottság által meghatározott tartalommal készítse el a Smart City Stratégia megírására vonatkozó pályázati kiírás tervezetét, amely a *„Józsefváros Smart City Stratégiájának kidolgozása”* tárgyú közbeszerzési értékhatárt el nem érő beszerzési eljárás alapját képezte.

A beszerzési eljárás a Képviselő-testület Városgazdálkodási és Pénzügyi Bizottságának 956/2017. (XI.06.) számú határozata alapján sikeresen lefolytatásra került. A nyertes ajánlattevő az ITI Magyarország Intelligens Technológia Infrastruktúra Kft. lett.

Az elkészítendő Józsefváros Smart City Stratégiájának célja egy átfogó, hosszú távú, megvalósítható, és a kerületi fejlesztési koncepciókkal, stratégiákkal összhangban lévő stratégia megalkotása, amely széles körben egyeztetve, elsősorban a korábban elfogadott Józsefváros Smart City koncepció vázlatban meghatározott irányokat tartja szem előtt.

A stratégia kidolgozandó munkarészei a kerület lehetőségeit, erőforrásait, adottságait feltáró helyzet-, adatalemzés és -értékelés, az arra épülő stratégia és a valószínűsíthetően gyors eredménnyel járó projektek listája, valamint a fejlesztések sikeres megvalósítását biztosító szervezeti és működési keretrendszer.

A helyzetelemzés munkarész a munkafolyamat első ütemében elkészült, amelynek eredményeit a tervezők az érintett stakeholderek számára egy egész napos workshop részeként 2018. május 23-án ismertették. A munkaértekezlet fő célja ezen túl Józsefváros okos város stratégiájának elkészült helyzetelemzés munkarésze alapján a kerület kulcs-szereplőivel a stratégia intézkedéseinek és céljainak meghatározása volt. A résztvevőket elsősorban önkormányzati képviselők, az önkormányzat érintett szervezeti egységeinek, valamint civil szervezeteknek képviselői és gazdasági szereplők alkották, a helyszínt a H13 Diák- és Vállalkozásfejlesztési Központ biztosította. A workshopon egyéni és plenáris munkában rögzítésre kerültek Józsefváros belső erősségei és gyengeségei, a kerület szempontjából a külső hatótényezők (lehetőségek és veszélyek), ezután pedig Józsefváros okos város stratégia főbb intézkedéseit határozták meg a résztvevők kiscsoportos munka keretében. A találkozó utolsó részében a kerület jövőképeéről folyt az ötletelés, gondolkodás, amelynek végén egy mindenki által elfogadott szlogen, a *„Józsefváros 2.0 – Okos jelen, Te vagy a jövő”* került meghatározásra.

Jelen dokumentum tartalmazza az Okos Józsefváros Stratégia - a workshopon elhangzottak figyelembevételével meghatározott - célrendszerét, beleértve az átfogó (horizontális) és stratégiai célokat, az egyes célokhoz tartozó prioritások és intézkedések bemutatását, a célrendszer belső koherenciájának vizsgálatát, a célrendszer illeszkedését Józsefváros egyéb fejlesztési dokumentumok céljaihoz, illetve a Józsefváros okos fejlesztése keretében megvalósuló „quick win” és prioritás projektek leírását.

Összefoglaló helyzetértékelés

Józsefváros a 2016. évi adatok alapján Budapest területének 1,3%-án népességének közel 4,3%-át tömörítette. A főváros egyik belvárosi kerületeként térszerkezeti **erősségei** közé sorolhatók, hogy az ország legfejlettebb régiójának szívében kiváló nemzetközi, országos és regionális kapcsolatokkal rendelkezve kedvező nagytérési és lokális beágyazottsággal, lehetővé teszi tradicionális kereskedelmi, ipari, oktatási, egészségügyi, kulturális-művészeti funkcióinak magas színvonalon történő ellátását.

Olyan ökológiailag értékes területek tartoznak a kerülethez, mint a Fiumei úti Sírkert, az Orczy-park, a II. János Pál pápa tér és a Tisztviselőtelep egyes részei. A lakosság környezettudatossága azokban a negyedekben erőteljesebb, ahol a helyiek bevonásával komplex nagyprojektek (Magdolna negyed, Európa Belvárosa) futottak, valós igényeket kielégítve.

Józsefváros **gazdasági** jellemzői kedvező feltételeket nyújtanak a jövőbeni korszerű, magas hozzáadott értékű tudásgazdaság jövőbeni továbbfejlesztéséhez. Ennek fontossága annak ellenére kiemelendő, hogy a kerület nem értékelhető önálló gazdasági egységként, mivel az itt működő cégek közvetve vagy akár közvetlenül is hatást gyakorolnak a lokális környezetre (fiatalos foglalkoztatottak, helyi identitás erősítése, helyi adók, környezetbarát technológia alkalmazása, javíthatják a mikrokörnyezet minőségét és emelhetik a városrész rangját). További kedvező potenciál az itt koncentrálódó egyetemek innovációs környezete, amelynek K+F tevékenysége szervesen kapcsolódik a Budapesti kutatói hálózathoz. A kedvező megközelíthetőségnek köszönhetően, az ITS vizsgálata szerint, 2007-2015 között számos irodaház épült.

A fővárosinál kedvezőbb vállalkozási sűrűség, valamint a turizmushoz köthető vállalkozások belvároshoz méltó aránya maximálisan a helyi potenciálra épít, amelynek kedvező visszaigazolása a turisztikai mutatók dinamikus növekedése, és a főbb célpontok (Palotanegyed, Blaha Lujza tér, Astoria, Nemzeti Múzeum stb.) kerületben lecsapódó vonzása¹. A jövőben bekapcsolódó Sorsok háza is jelentős szerepet kap majd a kerület nemzetközi ismertségének megteremtésében. A népességre vetített vendéglátóhelyek terén szintén kedvező Józsefváros mutatója, visszaigazolván az elmúlt évek fejlődésének eredményességét (Krúdy utca, Rákóczi tér, Corvin negyed). A kereskedelmi szállásférőhelyeken mért külföldi vendégek arányában Budapest kerületei között előkelő helyet foglal el a VIII. kerület.

¹ A vállalkozások sűrűsége nem egyenletes eloszlású a kerületben, míg a külső negyedekben a budapesti átlag alatti, addig a belső városrészek a fővárosi átlag felett teljesítenek. Ez utóbbi jól mutatja a rehabilitációs projektek sikerét.

A környezetbarát **mobilitás** tekintetében kedvező fordulat volt a 92/2011. (XII.30.) Főv. Kgy. rendelet elfogadása, amely differenciáltan szabályozza a teherforgalmat a nagykorúton belül, jelentősen javítva a környezeti-életminőségi feltételeket. További minőségi javulás kísérte a kerékpáros hivatásforgalom dinamikus növekedését és az elektromos és hibrid személygépkocsik utóbbi években felgyorsuló megjelenését is. A napjaink környezeti kihívásaihoz alkalmazkodni tudó város potenciálját erősítik a fővárosi közösségi közlekedési vonalak fejlesztése, a BKK FUTÁR utazástervező szolgáltatás, a multimodális csomópontok kialakítására való törekvés, valamint a közelmúltban elindított közautó cégek, amely hatásainak a VIII. kerület is részese. Számos gyalogos útvonal kapcsolódik multimodális csomópontokhoz, de önálló hálózatuk is jelentős. Végül üdvözlendő Józsefvárosnak az a törekvése, amely elindított egy okos parkolási mintaprojektet. A belvárosi forgalmas helyzethez képest a halálos közúti balesetek aránya évek óta alacsony.

A főváros forgalmát zártláncú forgalomfigyelő rendszer, illetve intelligens közlekedési rendszer segíti egész Budapest területén, a Közút Figyelő alkalmazással valós idejű forgalmi- és parkolási információkat lehet követni.

Okos **kormányzás** terén Józsefváros központi jogszabályokat alkalmaz, amelynek első elégedettségi felméréséhez járult hozzá a 440 résztvevő körében végzett lakossági felmérés. A válaszadók 2/3-a igénybe venne elektronikus szolgáltatásokat elsősorban a hivatali ügyintézésben, egészségügyi ellátáshoz, parkoláshoz és kulturális szolgáltatásokhoz kapcsolódóan. Az ehhez szükséges internet penetráció a kerületben dinamikusan nőtt 2015-2016 között, és az önkormányzat további 16 ingyenes wifi hozzáférési pontot biztosít közterületen, közintézményben. Az önkormányzat, valamint a Józsefvárosi Gazdálkodási Központ Zrt. digitális rendszerekkel való ellátottsága lehetővé teszi a jövőben interaktív térképfelületen (Minerva) történő információáramlást, valamint a papíralapú munkavégzés kivezetését és e-ingatlangazdálkodást (Üveg). Az önkormányzati közfeladatok végzését támogatja az ASP szolgáltatás. A kerület üzemeltetési feladatait segítené az itt működő közszolgáltatókkal összekapcsolt hálózati rendszer létrehozása, adatbázisaik összekapcsolása.

Annak ellenére, hogy a humán közszolgáltatások számos feladata állami hatáskörbe került, Józsefváros sokat tesz a helyi intézmények működési feltételeinek, körülményeinek színvonalának emeléséhez. Ezt esetenként a szomszédos kerületekkel való együttműködésben teljesíti (gyermekvédelem, orvosi ügyelet stb.). Mintaszerűek a kerület városrehabilitációs programjai (Corvin, Magdolna negyedek), amelyek integráltan valósítanak meg szociális intézkedéseket, aktív közösségi részvétellel. Ilyen várható az Orczy negyedben is. Ezen akció kapcsán is erősödtek meg helyi civilszervezetek, amelyek elsősorban lokális érdekek mentén tevékenykednek. 5-6 ilyen működik aktívan jelenleg.

Kulturális intézményekben Józsefváros kiemelkedően jól ellátott, és 2016-ban az 5000 fővárosi ismeretterjesztő rendezvény több, mint egyharmadát, az összes rendezvény 9%-át itt szervezték. A lakossági kérdőívekből is egyértelműen kiderül, hogy az itt lakók preferenciái közé tartoznak: a közösségi élet, színes kulturális, szórakozási lehetőségek és a jó közszolgáltatások.

Az oktatási nevelési intézmények digitális eszközökkel való ellátottsága megfelelőnek mondható és dicséretes, hogy e feladatellátási helyeken hangsúlyt fektetnek ezek használatával kapcsolatos kommunikációra, oktatásra is. Józsefvárosban minden óvodai csoportban van okos TV és tablet, minden általános iskolában van internet és a számítógépekkel való ellátottságban meghaladják a budapesti átlagot. Ezen a téren jelentős fordulatot fog hozni a 2016-ban elfogadott Digitális Oktatási Stratégia, amelynek számos célkitűzése elő fogja segíteni a digitális jártasság, illetve az eszközállomány fejlesztését.

A helyi **lakosság** felkészültsége a jövő feladataira vegyes képet mutat. Kedvező adottságnak mondható a fiatalos korstruktúra, ami nagy feladatokat ró az oktatási-nevelési intézményekre. E feladatok teljesítésében segítséget jelent majd a DOS megvalósítása.

A kerületben folytatott közvélemény-kutatásban feltárultak a válaszadók digitális szokásai, amelyeket a sokoldalú okostelefon használat, illetve az internetes tájékozódás jellemez.

Az, hogy Józsefvárosban fővárosi és regionális jelentőségű kulturális, művelődési intézmények vannak jelen, hatással vannak a helyi identitásra, kohézióra, szellemi életre is. A lakosság rendszeres művelődési aktivitása budapesti viszonylatban is figyelemre méltó, a fővárosi átlag duplája.

Életkörülmények tekintetében az értékelés a helyi társadalmi viszonyoknak megfelelően árnyalt, kerületi viszonylatban nem homogén. Általánosságban kedvező foglalkoztatottsági adatok jellemzik, munkanélkülisége a fővárosi átlagnál kissé kedvezőbb, amely pozícióját a közfoglalkoztatás kiemelkedő mutatójával tudja elérni.

Az utóbbi években, köszönhetően számos rehabilitációs programnak, Józsefváros három évben is a kerületek között az első helyen volt a lakásépítések volumenében. Ez kedvező hatással volt az átlagos lakás-életkorra, komfortfokozatra, valamint az ingatlanpiaci árak emelkedésére az érintett negyedekben (Corvin negyed, Kerepes dűlő, Tisztviselőtelep).

Az elmúlt években a városrehabilitációs programok keretében a kerület számos köztere megújult. A Corvin sétány Programban 1 hektár közterülettel gazdagodott a kerület, amelyben park és gyalogos utca létesült. Kiemelt beruházként megvalósult a Nemzeti Közszerológiai Egyetem fejlesztése, amely várhatóan hozzájárul majd az Orczy negyedben tervezett rehabilitáció hatékonyságához is.

A közbiztonság helyzete Józsefvárosban nem volt kedvezőnek mondható, de a legutóbbi években (2010-2015) a javulás jelei mutatkoznak, mivel a térfigyelő központok működése egyrészt a megelőzésben, másrészt az elkövetők elfogásában szerepet játszik. Ez hozzájárult a helyiek biztonságérzetének növekedéséhez. 2012 óta jelen vannak a ma már 50 fővel dolgozó, bűnmegelőzési céllal létrejött civil szervezetek. A lakosság zöld számon érheti el a polgárőrséget.

Józsefváros **gyengeségei** között **környezeti** szempontból elsősorban a belvárosi fekvéséből is adódó, magas forgalmi jellemzőkkel terhelt sűrű beépítés által generált kedvezőtlen mutatók szerepelnek. Ilyenek a magas beépítettséggel társuló, jelentős közlekedési területi arány, a forgalomból adódó zaj- és az évről évre növekvő levegőszennyezés, amelyeket a kevés közcélú zöldterület nem tud ellensúlyozni. A kerületben csupán 2,6 m² zöldfelületet jut egy lakosra, ami a budapesti 5 m²-es átlaghoz képest alacsonynak mondható. A kerület jelenleg még nem rendelkezik a klímaváltozás várható negatív hatásainak enyhítésére irányuló klímastratégiával².

A lakosság környezettudatossága, bár kedvező jegyeket mutat a komplexen rehabilitált területeken, még számos feladattal szolgál, elsősorban az illegális hulladéklerakás és a közterületek tisztaságának megőrzése terén.

Az országos távlatos energia-gazdálkodáshoz történő kerületi hozzájárulást a ma még hiányzó energetikai stratégiával tudná elősegíteni, amelyben főként az önkormányzati tulajdonban, illetve kezelésben lévő épületek energiatakarékossági programjával, a közvilágítás korszerűsítésével képes elől járni. A lakásállomány kora miatt a korszerűtlen épületek rossz benapozottságúak, falaik nem hőszigeteltek, régi nyílászárókkal rendelkeznek és elavult fűtésűek.

Gazdaság terén hiányosságként említendő a turisztikai kapacitások kerületen belüli egyenetlensége, amely részben területi adottságoknak köszönhető.

² A helyi klímastratégia elkészítésére vonatkozó pályázatot az Önkormányzat 2018-ban már beadta, de annak eredménye jelenleg még nem ismert.

A kerület **mobilitását** vizsgálva, elsősorban negatívumként a kiterjedt gazdasági területeknek köszönhető tehergépjárművek száma emelhető ki, amelyek szinte teljesen gázolajüzeműek, komoly szállópor koncentrációt okozva.

A belvárosias, jellemzően zártos beépítéshez telkeken belül nagyon kevés parkolóhely tartozik, az igények és lehetőségek között nagy a különbség, a közterületek éjjel-nappal telítettek. A számottevő gyalogosforgalom levezetésére szolgáló járdák többsége felújításra szorul.

A forgalom nagyságával összefüggésben a közúti balesetek emelkedést mutatnak, és a személyi sérüléssel járók kissé magasabb arányt képviselnek a kerületben, mint a budapesti átlag. A gyalogosok által elkövetett balesetek számát a gyalogátkelő helyek biztonságossá tételével szükséges csökkenteni.

A közigazgatás és közszolgáltatások állapotát összefoglaló **kormányzás** terén a számos előrelépés mellett, a tapasztalatok azt mutatják, hogy egyrészt egy új rendszer bevezetése sosem képzelhető el egy átmeneti időszak biztosítása nélkül, másrészt egy ilyen folyamatnak a környezet (itt elsősorban a hivatali dolgozók, másodsorban a lakosság) oktatásával kell elindulnia. A lakosok körében végzett felmérésben gyorsabb reakcióidőt és eljárásrendet várnának el az ügyintézőktől.

A **lakosság** és az **életkörülmények** alrendszerét meghatározó társadalmi helyzet a VIII. kerületben rendkívül kedvezőtlen, ami jelentős mértékben visszahat az összes eddig felsorolt alrendszer fejlesztésének hatékonyságára.

A népesség iskolázottságát tekintve a kerület felsőfokú végzettségűek arányában a fővárosi átlag alatt található. Az adózók népességaránya Budapesten itt a legalacsonyabb, ugyanúgy, mint az egy főre jutó jövedelem. Józsefvárosban a legmagasabb a roma népességarány a budapesti kerületek közül, ami sajnos - szociológiai okokból - maga után vonja az alacsony várható élettartamot és nyugdíjas kort el nem érők magas arányát, a megváltozott munkaképességűek magas részarányát, továbbá a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek kimagasló mutatóit, mint következményeket.

A lakásállomány minősége sok esetben nem éri el a XXI. századi követelményeket. A lakások 5%-ában nincs vízöblítéses WC, 4-4% a komfort nélküli és a félkomfortos lakások aránya. E területeken a legalacsonyabbak az ingatlanok értékei. Józsefvárosban 3 ún. szegregátum található: a Mátyás tér két oldalán, az Orczy negyedben, valamint a Csarnok negyedben, amelyekben vagy már elkezdődött a rehabilitáció vagy komplex beavatkozások várhatók, illetve szintén az elmúlt időszakban jelentős fejlődésnek indult.

Józsefvárosnak bűnözés szempontjából egyes bűncselekmények vonatkozásában még jelentős fejlődést kell felmutatnia, amelynek legjellemzőbb formái a garázdaság, szándékos emberölés, kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmény, lopások, lakásbetörések és rablások voltak 2015-ben, magas arányú fiatalok (15-17 éves) elkövetőivel. Más bűncselekmény típusoknál viszont a budapesti átlagnál jobb a helyzet. A közbiztonság javulása minden mutató tekintetében nyomon követhető.

1. JÓZSEFVÁROS OKOS FEJLESZTÉSÉT SZOLGÁLÓ CÉLPIRAMIS

Józsefváros okos fejlesztési stratégiai célrendszerének kialakítására alapos vizsgálat és helyzetértékelés, valamint széleskörű szakmai egyeztetések és kérdőíves felmérés után került sor. A partnerségi folyamat során elindult célrendszer felállítása az alábbiakban öltött végső formát:

Jövőkép

Józsefváros 2.0. – Okos jelen, Te vagy a jövő

Kiegyensúlyozott társadalmú, kulturálisan sokszínű, sajátos gazdasági profillal rendelkező, hatékonyan/okosan üzemeltetett zöld belvárosi kerület

Átfogó (horizontális) célok:

Széleskörű partnerséggel és kommunikációval megvalósuló, összehangolt szerves fejlődés

Helyi adatpolitika létrehozása

Stratégiai cél

Zöldülő belváros

Prosperáló Józsefváros

Élhető kerület

Prioritások / tengelyek

Okos mobilitás	Okos környezet	Okos gazdaság	Okos kormányzás	Okos lakosság	Okos életkörülmények
-----------------------	-----------------------	----------------------	------------------------	----------------------	-----------------------------

Intézkedések

• Dinamikus parkolási rendszer bevezetése • Kerékpáros és gyalogos infrastruktúra komplex fejlesztése • Az autóhasználat mérséklésének ösztönzése	• Klímaadaptáció és szemléletformálás • Városi zöldinfrastruktúra fejlesztése • Épületek energetikai-fejlesztési programok indítása • Barnamezős területek hasznosításának támogatása	• Beruházásösztönző szabályozási környezet kialakítása • Kísérleti laborok indítása startupok, cégek számára egyetemek és közintézmények bevonásával (living lab) • Önkormányzati üzlethelyiségek / ingatlanvagyon hasznosítása • Város/kerületi marketing erősítése • Sajátos turisztikai arculat kialakítása	• Részvételi költségvetés kísérleti bevezetése (living lab) • E-ügyintézés elindítása, bővítése • Helyismereti programok, tananyagok fejlesztése • Önkormányzati belső együttműködések koordinálása • Kerületi információs és döntéstámogató rendszer kialakítása	• Digitális írástudás programok szervezése • Iskolai mentorprogram a végzettség növeléséért • Kerületi integrációs és közösségfejlesztő programok elindítása	• Városnegyed rehabilitációs programok • Köztérfejlesztések • Bűnmegelőzés
---	--	--	---	--	--

Jövőkép

Józsefváros: kiegyensúlyozott társadalmú, kulturálisan sokszínű, sajátos gazdasági profillal rendelkező, hatékonyan/okosan üzemeltetett zöld belvárosi kerület

Józsefváros integrációs- és városnegyed-rehabilitációs törekvéseinek köszönhetően társadalmi felzárkóztatásban jelentős eredményeket ért el, együttműködéssel fogalmazva és valósítva meg a helyi közösség sajátos, a budapesti kínálat réseibe illeszkedő gazdasági és sokszínű kulturális identitását. E felzárkóztatott helyi társadalom és a sajátos gazdasági profilra alapozva alkalmazkodni tud és fel tudja venni a küzdelmet a belvárosi fekvésből eredő környezeti és a klímaváltozás okozta éghajlati anomáliákkal szemben. A folyamatos erőfeszítések hatására az önkormányzat távlatos célokat követve, jó életminőséget és élhető környezetet, valamint prosperitást biztosít lakosainak és az itt dolgozóknak az okos technológiai megoldások és az iteratív kommunikáció és folyamatos korrekció adta lehetőségekkel (folyamatos visszacsatolással biztosítja a különböző szintű és időtávlatú tervek egymásra épülését, összekapcsolódását, azaz a tervezés folyamatosságát).

Átfogó (horizontális célok)

A/ Átfogó (horizontális) cél:

Széleskörű partnerséggel és kommunikációval megvalósuló, összehangolt szerves fejlődés

Józsefváros társadalmi helyzete sok szempontból kedvezőtlen, ami visszahat az egész kerületet érintő, sokoldalú korszerűsítési törekvésekre. Ezért mindennél fontosabb, hogy a fejlesztéseket a helyi népesség edukációjával összehangoltan, annak fejlődési ütemét követve, folytonos visszacsatolással és széleskörű kommunikációval valósítsák meg. A fejlesztési programok hatékonyságának növelése érdekében szükséges a helyi társadalom és gazdasági érdekeltk bevonása a fejlesztési folyamatokba, amely növeli tájékozottságukat, erősítve ezzel együttműködési készségüket, kerületi identitásukat és a környezettudatosságot, valamint felelősséggel ruházza fel a szereplőket a kitűzött célok és a jövőkép elérésében.

B/ Átfogó (horizontális) cél:

Helyi adatpolitika létrehozása

A jövő gazdaságában egyre fontosabb szerepet játszanak az adatok. A városok, így Józsefváros működése során már ma is nagy mennyiségű adat keletkezik, azonban azok szisztematikus gyűjtése és kezelése jelenleg nem megoldott. Annak érdekében, hogy az adatok hasznosítása a legnagyobb eredménnyel járjon, helyi adatpolitika kialakítására van szükség, amely stratégiai szemléleténél fogva megteremti az önkormányzati adatvagyon felmérésének, rendezésének, gyűjtésének, újrahasznosításának és fejlesztésének kereteit, kitérve az ahhoz kapcsolódó jogszabályi akadálymentesítésre (pl. helyi rendeletek felülvizsgálata, módosítása), az önkormányzat és közszolgáltató szféra kompetencia fejlesztésére, valamint az adatplatformok kiépítésére (pl.

szenzorrendszerek). Józsefváros adatpolitikájának megalkotását szükséges összehangolni a Nemzeti Adatpolitika alapelveivel, szerkezetével és intézkedéseivel.

1. Stratégiai cél: Zöldülő belváros

Józsefváros belvárosi fekvéséből is adódóan jelenleg számos környezeti problémával küzd, amelyek közül a legsúlyosabb a növekvő zaj- és levegőszennyezés. A magas közúti forgalmi terhelés, a sűrű beépítés és rendkívül alacsony zöldfelületi mutató, komoly terhelést jelent a lakosság mentális és fizikális egészségére. A meglévő környezeti problémák mellett a jövőben a kerületnek számolnia kell a klímaváltozás hatására mind gyakoribbá váló extrém időjárási események (pl.: hőhullámok, intenzív zivatarok) kezelésével is. Ahhoz, hogy a kerületben kellemes, egészséges és környezeti szempontból biztonságos életfeltételek legyenek, fokozott figyelmet igényel a környezetbarát közlekedés előtérbe helyezése, a zöldhálózati elemek fejlesztése, valamint a meglévő környezeti erőforrásokkal történő bölcs gazdálkodás.

Kapcsolódó prioritások:

- Okos mobilitás
- Okos környezet

1.1. Prioritás: Okos mobilitás

Józsefváros közlekedési helyzete kiváló, több országos és fővárosi szintű kapcsolatot biztosító közúti elemmel érintett, éppen ezért a jelentős átmenő forgalom, amelyet csak az egységes budapesti szabályozás befolyásolhat, komoly kihívást jelent a kerület számára. Szintén fővárosi hatáskörbe tartozik a tömegközlekedés megszervezése. Mivel a kerületnek korlátozottak a lehetőségei a közlekedési fejlesztések terén, ezért ezen a téren különösen fontos szempont a fővárossal és a szomszédos kerületekkel való együttműködés erősítése.

A kiváló közlekedés-földrajzi helyzet, bár gazdasági szempontból igen előnyös, környezeti szempontból rendkívül komoly terhelést jelent az itt élők számára. A közlekedés zaj- és levegőterhelő hatásának mérséklésére azonban számos eszköz áll a kerület rendelkezésére. Ilyen fontos eszköz lehet a kerületi hatáskörbe tartozó parkolási rendszer fejlesztése. A kerületben - elsősorban a belső negyedekben - sűrű beépítésének köszönhetően nagyon kevés az elérhető parkolóhely, amelyek megtalálása további forgalmat generál az amúgy is túlzsúfolt belvárosi utakon. A valós idejű információkat feldolgozó, dinamikus parkolási rendszer bevezetése növeli a parkolóhelyek optimális kihasználását, csökkenti a belvárosi forgalmat, amellyel jelentős környezetjavító hatást is elér. Szintén további környezetminőségi javulást lehet elérni a kerékpáros és gyalogos közlekedés előtérbe helyezésével, amelynek érdekében szükséges a kerékpáros és gyalogos infrastruktúra fejlesztése, beleértve az elmúlt években egyre több helyen létrehozott forgalomcsillapított útszakaszok további bővítését, rendszerré fejlesztését.

Bár a kerület lakosaira jutó személygépkocsi száma fővárosi szinten a legalacsonyabb, amelyet nem csupán a lakosok jövedelmi helyzete, hanem a belvárosi életvitel is indokol, az egyéni autóhasználat csökkentésének további ösztönzésével jelentősen javíthatók az egészséges életfeltételek. Ilyen

ösztönző lehet az autómentes közlekedés jutalmazása kedvezményes városi szolgáltatásokkal, a car-sharing kezdeményezések elősegítése (már elindultak az egyeztetések a cégekkel), autómentes közösségek (pl.: kerékpáros) támogatása, vagy környezettudatos közlekedési szokások elterjesztése a lakosok körében.

Kapcsolódó intézkedések:

- Dinamikus parkolási rendszer bevezetése
- Kerékpáros és gyalogos infrastruktúra komplex fejlesztése
- Az autóhasználat mérséklésének ösztönzése

Kapcsolódó quick win és prior projektek:

- Intelligens parkolás
- Okos zebra létesítése

1.2. Prioritás: Okos környezet

A terület élıhetőségét alapvetően meghatározza a zöldfelületi rendszerek megléte. Számos vizsgálat bizonyítja, hogy a városi zöldfelületek a levegőminőség javítása mellett, csökkentik a városi hőszigetek kialakulását, mérséklék az özvízszzerű csapadék lezúdulását és pozitív irányban befolyásolják a lakosok fizikális és mentális egészségét is. Józsefvárosban a sajátos, magas intenzitású nagyvárosias beépítettsége miatt a zöldfelületek budapesti átlaghoz képest is kiemelkedően alacsony arányban fordulnak elő, éppen ezért rendkívül fontos feladat a zöldfelület fejlesztése, úgynevezett városi zöldinfrastruktúra rendszer létrehozása. Az okszerű területhasználaton belül a barnamezők hasznosítása, a hőszigetek csökkentése, a zöldterület-gazdálkodás és a zöldterületi rendszerek arányának növelése, illetve összekapcsolása a szomszédos vagy külterületi zöld folyosókhoz jelentősen javíthatja a terület élıhetőségét és a lakosok egészségét.

A terület nagyvárosias területhasználata, illetve a magas lakósűrűség miatt fokozottan sérülékeny a klímaváltozással szemben, ezért javasolt a klímaváltozáshoz alkalmazkodó intézkedések kidolgozása, a lakosság tájékoztatása és szemléletformálása.

A környezeti erőforrások fenntartó használatához elsősorban a terület lakó- és középületeinek energetikai fejlesztése szükséges, amely kiterjed az épületek energiahatékonysági korszerűsítésére (szigetelés és fűtéskorszerűsítés) és a megújuló energiaforrások alkalmazásának elterjesztésére is.

Kapcsolódó intézkedések:

- Klímaadaptáció és szemléletformálás
- Városi zöldinfrastruktúra fejlesztése
- Épület energetikai-fejlesztési programok indítása
- Barnamezős területek hasznosításának támogatása

Kapcsolódó quick win és prior projektek:

- Klímastratégia elkészítése
- Kerületi zöldfelületi kataszter kialakítása
- Fenntartható középületek
- Barnamezős területek újragondolása

2. Stratégiai cél: Prosperáló Józsefváros

Józsefváros a főváros egyik belvárosi kerületeként az ország legfejlettebb régiójának szívében kedvező közlekedés-földrajzi fekvéssel és széleskörű kapcsolatokkal (nemzetközi, országos, regionális) rendelkezik, amely kedvez mind a nagytérégi, mind pedig a lokális beágyazottnak, és megteremti a versenyképes gazdaság alapjait. E kiváló térszerkezeti pozíció gazdasági és szabályozási ösztönzőkkel, illetve különböző szolgáltatáscsomagokkal cégek megtelepülését ösztönözheti, ezáltal munkahelyeket teremthet és a helyben megvalósított fejlesztéseket támogathatja.

A mai városfejlődés egyik legfőbb jellegzetessége, hogy az önkormányzatok mellett egyre több szereplő részt vesz a kormányzásban. A lakók szempontjából meghatározó, hogy a mindennapjaikban elérhető szolgáltatások minősége, integrációja és rugalmassága a lehető legjobb legyen, ezt pedig egy közösség egy közös kormányzás keretében a kompetenciák megosztásával hatékonyabban képes biztosítani.

Kapcsolódó prioritások:

- Okos gazdaság
- Okos kormányzás

2.1. Prioritás: Okos gazdaság

A kerület sűrű beépítettsége ellenére barnamezős területeinek köszönhetően rendelkezik tartalék fejlesztési területekkel, amelyek jövőbeni hasznosítása jelentősen befolyásolhatja a kerület élhetőségét. Éppen ezért Józsefváros érdeke, hogy meghatározza e barnamezős területek jövőbeni fejlesztésének irányait és koordinált, egységes keretbe rendezze az ahhoz kapcsolódó stratégiai célok megvalósítását, a területekben rejlő potenciál kiaknázását leginkább segítő fejlesztéseket, amelyet javasolt egy erre irányuló kerületi koncepcióban összefoglalni. A beruházásokat segítő politika fontos részét képezik továbbá a vállalkozások foglalkoztatást és egyéb beruházásösztönző adókedvezményei, vagy az önkormányzati üzlethelyiségek kedvező bérleti feltételei, utóbbi pl. az induló vagy kis-és középvállalkozások növekedését hatékonyan tudja szolgálni. A hazai vállalkozások így különböző támogatások révén hozzájárulnak a foglalkoztatás és a gazdaság növekedéséhez.

Józsefváros magas vállalkozói sűrűségével, az egyetemek jelenlétével és az önkormányzat, illetve a közintézmények, szolgáltatók bevonásával az innováció legfontosabb háttérét tudja adni. Az oktatási intézményekkel együttműködésben megvalósuló „városi kísérleti laborok” indításával a startupok, cégek projektjei a számára a kerület jó terepet biztosíthat a folyamatos tesztelést igénylő fejlesztésekhez. Csak akkor tudnak igazán sikeres projektek születni, ha a kerület közintézményei is támogatják és befogadják ezeket, azaz az eredmények hosszú távon beépülnek a kerület működésébe. Ezek az együttműködések minden érintettnek előnyt jelentenek és sikeres termékekhez, illetve vonzó városi környezethez vezetnek.

A helyben működő vállalkozások inkubációval és az önkormányzat üzlethelyiségeinek, ingatlanjainak biztosításával támogathatók. Az önkormányzati üzlethelyiségek hasznosításának egyik legnagyobb

akadály a naprakész adatbázis hiánya (és az önkormányzat saját határozata³). A tárolt adatok típusa és kezelése sem minden esetben tisztázott az önkormányzat és egyéb közszolgáltatók között, azaz nem átlátható, hogy az önkormányzat pontosan milyen adatvagyonnal rendelkezik.

Az innovációs kedv javítása a városképet, az idegenforgalmi vonzerőt és a városmárkát is alapvetően meg tudja határozni, amelynek szükségességét a terület dinamikus turisztikai mutatói, fejlődő gasztronómiai profilja, magas külföldi vendégforgalma, rendezvényeinek magas színvonala és gyakorisága is alátámaszt. Fontos, hogy a Józsefvárosban elért szolgáltatások, termékek, élmények, lehetőségek stb. a legkülönbözőbb fogyasztói és felhasználói célcsoportok igényeivel találkozzanak annak érdekében, hogy hosszú távon is vonzó és versenyképes kerületté tudjon válni. A felhasználói igényekhez való alkalmazkodás és a – viszonylag kis ráfordítással megvalósítható – célzott kommunikációs tevékenység nagy eredményre vezethet elsősorban azokon a fejlesztési területeken, amelyekre az önkormányzatnak közvetlen - vagy közvetett - ráhatása van. Ennek fontos részét képezi a vizuális kommunikáció egyaránt, a turisztikai arculat, azaz, hogy milyen kép él Józsefvárossal mint desztinációról az oda látogató turistákban vagy akár az ott lakókban.

Egy egységes turisztikai arculat kialakítása hozzájárul a terület vonzerejének javításához azáltal, hogy közvetíti Józsefváros önmagáról megfogalmazott legfontosabb üzeneteit és hangsúlyozza értékeit. A terület arculatának megalkotásakor fontos szempont, hogy az általa reprezentált „összkép” a területbe látogatók és az ott lakók felé egyaránt koherens és világosan értelmezhető legyen.

Kapcsolódó intézkedések:

- Beruházásösztönző szabályozási környezet kialakítása
- Kísérleti laborok indítása startupok, cégek számára egyetemek és közintézmények bevonásával (living lab)
- Önkormányzati üzlethelyiségek / ingatlanvagyon hasznosítása
- Város/kerületi marketing erősítése
- Sajátos turisztikai arculat kialakítása

Kapcsolódó quick win és prior projektek:

- Kísérleti laborok indítása startupok, cégek számára egyetemek és közintézmények bevonásával (living lab)
- Önkormányzati ingatlanok újrahasznosítása
- Józsefvárosi Sportpálya Udvar

2.2. Prioritás: Okos kormányzás

A lakosság aktív részvételét az önkormányzat ösztönözheti azáltal, hogy átláthatóvá és elérhetővé teszi döntéshozatali folyamatait. Az úgynevezett közösségi vagy részvételi költségvetés kísérleti bevezetése a közösség aktivitásának növelése mellett a közösségileg integrált fejlesztéseket célozza

³ A 248/2013. (VI. 19.) számú képviselő-testületi határozat értelmében a helyiségbér a helyiségek forgalmi értéke, valamint a helyiségben végezni kívánt tevékenységhez tartozó szorzó szerint kerül megállapításra. A naprakész bérleti díj tehát azonnal nem megállapítható, elérhető, mivel azt mindig az aktuális értékelés alapján kell meghatározni.

meg. A kezdeményezés keretében a kerület céljai mentén a költségvetés bizonyos sorait részvételi alapra helyeznék és pályázhatóvá tennék kis léptékű és költségű projektek támogatására (pl.: közösségépítés, ismeretterjesztés). A siker kérdése a hálózat létrehozásában, illetve a hálózat szereplői között kialakuló kapcsolatokban és együttműködésben rejlik (living lab).

Az e-kormányzás és e-közigazgatás bevezetésében és elterjedésében is az önkormányzat a főszereplő, hiszen nála kapcsolódnak össze a különböző rendszerek (kormányzati, adminisztrációs stb.) a végfelhasználó polgárokkal. Az önkormányzat célja a különböző szereplők koordinációja, a különböző szintű rendszerek integrációja és kompatibilitásának biztosítása, amely által a lakosok számára leegyszerűsödik az ügyintézés, hatékonyabbá válnak a hivatali eljárások. Ezt a folyamatot a különböző digitális eszközök használata és informatikai fejlesztések hatékonyan tudják támogatni.

Fontos megjegyezni, hogy a kerület fiatalos korstruktúrája ellenére jelentős az e-közigazgatás felkészületlenség, amelynek javításában az egyes fejlesztésekhez kapcsolódó kommunikációs és edukációs tevékenységek lesz fontos szerepük.

A kerület tradícióinak összegyűjtése és integrálása az iskolai programokba meghatározó a helyi társadalom szerves fejlődése szempontjából, így Józsefvárosban különösen fontosak a régi szerepek és lehetőségek megismerése, újrafogalmazása. Ilyen ismeretközvetítő anyagok kidolgozása, a kor igényeinek megfelelő terjesztése a lakosság különböző korosztályára szabva segíti az értékek megértését, felvállalását és ezáltal megőrzését is. Kiegészítve e folyamatot a részvételi döntéshozattal, erősödik a kerület lakosságának kötődése Józsefvároshoz.

A Józsefvárosi Önkormányzat – mint általában az önkormányzatok - felépítésének, működésének sajátossága, hogy az egyes szakterületek elkülönülnek, ezáltal a városfejlesztési projektek megvalósítását is a leggyakrabban vertikálisan strukturált osztályok vagy szervezetek irányítják, amelyek azonban nem rendelkeznek kellő felhatalmazással és a megfelelő kompetenciákkal, hogy komplex projekteket valósítsanak meg. Így fontos cél e silószerű működés feloldása a horizontális koordináció hatékony biztosításával. (Lásd részletesebben a 3. Működési modell c. fejezetben.)

A különböző szakterületek közötti együttműködést segítheti a helyi adatpolitika is azáltal, hogy a különböző városi infrastruktúrákból származó adatokat összegyűjti és egy rendszerben teszi elérhetővé.

Józsefváros területfejlesztési elképzeléseinek meghatározásakor, a tervezett programok, tervek készítésekor, illetve a szakmai munkát követő politikai döntések meghozatala során fontos, hogy pontos ismeretek álljanak rendelkezésre a kerület demográfiai és társadalmi, környezeti, illetve gazdasági folyamatairól. Egy integrált területi információs rendszer alkalmas a helyhez kötött információk tárolására, gyors megjelenítésére és összetett elemzésére, amely megkönnyíti a tervezést és a döntéshozást, ugyanakkor folyamatos monitoring lehetőséget biztosít az elindított programok értékelésére. Fontos szempont, hogy a rendszer minden a kerület számára elérhető (pl. Vezetői Információs Rendszer), gyűjthető adatot képes legyen kezelni, az okos eszközök segítségével létrehozott (big data) monitoring adatokat be tudja építeni, és jó alapot biztosítson egy úgynevezett városi dashboard kialakítására. Az információs rendszer ezáltal segíti az önkormányzat munkáját, támogatja a kerületi döntéshozókat, ugyanakkor átláthatóvá teszi a kerület társadalmi, gazdasági, környezeti helyzetét, ezzel javítva a kormányzás eredményességét.

Kapcsolódó intézkedések:

- Részvételi költségvetés kísérleti bevezetése (living lab)
- E-ügyintézés elindítása, bővítése
- Helyismereti programok, tananyagok fejlesztése

- Önkormányzati belső együttműködések koordinálása
- Kerületi információs és döntéstámogató rendszer kialakítása

Kapcsolódó quick win és prior projektek:

- Living lab indítása a helyi közösség bevonásával
- Józsefváros mobilalkalmazás fejlesztése
- Józsefváros adatpolitikai stratégiájának kidolgozása
- Józsefváros területi információs rendszerének létrehozása

3. Stratégiai cél: Élhető kerület

Ahhoz, hogy Józsefváros dinamikus fejlődést tudjon felmutatni, alapvetően a minden alrendszerre hatással levő humán- és lakhatási feltételeken javítania kell. A kerület számos tapasztalattal rendelkezik az elmúlt évek városnegyed rehabilitációinak komplex megközelítésében. E cél elérését szolgálja a hátrányos helyzetű csoportok segítése, amelyben kulcsszerepet játszanak azok az önkormányzati kezdeményezések, amelyek a foglalkoztatottság növelését és a szegénység csökkentését irányozzák elő. Ennek legfontosabb módja az iskolázottság szintjének emelése, valamint az oktatási-nevelési intézmények felkészítése a digitális készségek terjesztésére és a társadalmi kohézió erősítésére.

Kapcsolódó prioritások:

- Okos lakosság
- Okos életkörülmények

3.1. Prioritás: Okos lakosság

Józsefváros társadalmi összetételéből adódóan hátrányos helyzetű csoportok integrációs problémáival küzd. Ennek enyhítésében jelentős szerepe van a közmunkának, szociális gondoskodáson keresztül megnyilvánuló önkormányzati kezdeményezéseknek, amelyek a helyi foglalkoztatottság növelésére és a szegénység felszámolására irányulnak. Az állami szerepvállalás mellett fontos azon civil szervezetek tevékenységének támogatása, amelyek kiegészítve a kerület törekvéseit, részt vállalnak a kerületi programok megvalósításában. Ez elsősorban a tevékenységek összehangolását, garanciális segítségnyújtást érinti. A komplex felzárkóztató programok mellett a speciális problémák megoldására sajátos (alternatív, kísérleti, pilot) megoldásokra van szükség, amellyel hozzá lehet járulni a társadalmi kohézió növeléséhez és a befogadás erősítéséhez is.

A Digitális Oktatási Stratégia megvalósítása során törekedni kell a helyi társadalmi, iskolázottsági viszonyok maximális figyelembevételére, a digitális jártasság specifikus funkciójának megtalálására.

A közösségépítési funkción túl fontos lépés a kerületben a gazdasági adottságok (pl. turizmus) jelentőségének tudatosítása, amelynek alapján növelni lehet a helyi foglalkoztatottságot és a helyi oktatási intézmények bázisán a lakosság ennek fejlődését szolgáló szaktudását, képességeit, amely által kvalifikáltabb munkaerő-bázis jöhet létre. Ennek e helyi potenciál hasznosításán túl a vállalkozások letelepítésében, aktivitásának növelésében is jelentős a szerepe.

Az e-közigazgatás, e-egészségügy és más elektronikus ügyintézés hatékonyságának növelésében fontos szerepe volna a lakosság felkészítésének egy-egy program bevezetésében. A korszerű, magas színvonalú szolgáltatások eléréséhez párhuzamos edukációs feladatok kell, hogy járuljanak. Ennek egyik formája lehet az ügyintézői segítségen túl idősgondozó intézmények együttműködésének megszervezése.

Kapcsolódó intézkedések:

- Digitális írástudás programok szervezése
- Iskolai mentorprogram a végzettség növeléséért
- Kerületi integrációs és közösségfejlesztő programok elindítása

Kapcsolódó quick win és prior projektek:

- Digitális írástudás fejlesztése az idősek körében

3.2. Prioritás: Okos életkörülmények

A helyi identitás, kohézió erősítéséhez és a társadalmi felzárkóztatáshoz szorosan kapcsolódik a kerület komfortossá tétele, a minőségi élettér létrehozása. Ehhez hozzájárul az okos közlekedés prioritásban felsorolt beavatkozásokon túl az okos kormányzás megvalósítása és a zöld Józsefváros megteremtése. Fontos azonban a helyi identitás és összetartozás érzésének mindennapos megéléséhez a különböző identitás-elemek, mint például a közösségi terek és intézmények létrehozása, bővítése, a közbiztonság fejlesztése, illetve a komplex városnegyed-rehabilitációs folyamatok (Orczy negyed) végigvitele.

Az életkörülmények javításához szükséges a társadalmi integrációs problémák kezelése mellett a jelenlegi lakásállomány fokozatos megújításának támogatása. További javulást eredményez majd az Orczy negyedben elkezdődött városrehabilitációs projekt. A megújulás során várható a komfort nélküli lakások arányának jelentős csökkenése.

A közterületek színvonalának emelésében kiemelt figyelmet kell fordítani - a gépkocsiforgalom korlátozásán és a parkolási gondok enyhítésén túl - a járdák és aluljárók állapotának javítására, felújítására.

A közbiztonság helyzete Józsefvárosban az elmúlt években javult, köszönhetően a kerületet teljesen lefedő térfigyelő rendszernek és központnak, valamint a bűnmegelőzési céllal létrejött és aktívan működő civil szervezeteknek. A bűnözési statisztikák ennek ellenére elég vegyes képet mutatnak: egyes bűncselekmények vonatkozásában Józsefváros még mindig a legkedvezőtlenebb budapesti kerületek közé tartozik, míg más bűncselekmény típusoknál viszont a budapesti átlagnál jobb a helyzet. A közbiztonság javulása minden mutató tekintetében nyomon követhető, azonban ahhoz, hogy ez a fejlődés továbbra is fennmaradjon, a kerületnek folytatnia kell célzott bűnmegelőzési tevékenységét. Ebben szintén nagy segítséget jelenthet majd a különböző városi infrastruktúrák (pl. közlekedés, közterületek) végpontjairól rendelkezésre álló valós idejű adatok megjelenítésére és elemzésére szolgáló kerületi adatplatform (pl. a különböző adatforrások és információk összevetésével előre megjósolhatók a bűnesetek.)

Kapcsolódó intézkedések:

- Városnegyed rehabilitációs programok

- Köztérfejlesztések
- Bűnmegelőzés

2. JÓZSEFVÁROS SMART CITY STRATÉGIA CÉLRENDSZER BELSŐ KOHERENCIA VIZSGÁLATA

A célok egymás közötti vizsgálata

JÓZSEFVÁROS SMART CITY STRATÉGIA		Zöldülő belváros		Prosperáló Józsefváros		Élhető kerület	
		Okos mobilitás	Okos környezet	Okos gazdaság	Okos kormányzás	Okos lakosság	Okos életkörülmények
Zöldülő belváros	Okos mobilitás						
	Okos környezet						
Prosperáló Józsefváros	Okos gazdaság						
	Okos kormányzás						
Élhető kerület	Okos lakosság						
	Okos életkörülmények						
Erős kapcsolat							
Van kapcsolat							
gyenge kapcsolat							

Az intézkedések közötti kapcsolatok vizsgálata

Az intézkedések között háromféle kapcsolatot különböztettünk meg. Egyrészt vannak olyan intézkedések, amelyek megvalósítása előfeltétele adott intézkedésnek, illetve jelentősen segítik annak sikerességét. A második típusú kapcsolat, amikor adott intézkedés speciális eszközt biztosít más intézkedések számára, ezért azok tulajdonképpen ráépülnek. A harmadik típusú kapcsolat, a komplementer intézkedések, amikor két intézkedés a másik nélkül is megvalósítható, de párhuzamos megvalósításuk erősíti sikerességüket.

Intézkedés	Előfeltételként szükséges, megvalósítást segítő intézkedés	Ráépülő intézkedés	Komplementer intézkedés
Okos mobilitás			
Dinamikus parkolási	Kerületi információs és		

Intézkedés	Előfeltételként szükséges, megvalósítást segítő intézkedés	Ráépülő intézkedés	Komplementer intézkedés
rendszer bevezetése	döntéstámogató rendszer kialakítása		
Kerékpáros és gyalogos infrastruktúra komplex fejlesztése		Sajátos turisztikai arculat kialakítása	Az autóhasználat mérséklésének ösztönzése
			Városi zöldinfrastruktúra fejlesztése
Az autóhasználat mérséklésének ösztönzése	Kerékpáros és gyalogos infrastruktúra komplex fejlesztése		Klímaadaptáció és szemléletformálás
	Kerületi információs és döntéstámogató rendszer kialakítása		Városi zöldinfrastruktúra fejlesztése
			Köztérfejlesztések
Okos környezet			
Klímaadaptáció és szemléletformálás	Kerületi információs és döntéstámogató rendszer kialakítása		Városi zöldinfrastruktúra fejlesztése
	Résztvételi költségvetés kísérleti bevezetése (living lab)		Az autóhasználat mérséklésének ösztönzése
Városi zöldinfrastruktúra fejlesztése	Barnamezős területek hasznosításának támogatása	Sajátos turisztikai arculat kialakítása	Klímaadaptáció és szemléletformálás
	Kerületi információs és döntéstámogató rendszer kialakítása		Köztérfejlesztések
Épületek energetikai-fejlesztési programok indítása	Kerületi információs és döntéstámogató rendszer kialakítása		Klímaadaptáció és szemléletformálás
Barnamezős területek hasznosításának támogatása		Városi zöldinfrastruktúra fejlesztése	
Okos gazdaság			
Beruházásösztönző szabályozási környezet kialakítása	Kerületi információs és döntéstámogató rendszer kialakítása	Kísérleti laborok indítása startupok, cégek számára egyetemek és közintézmények	Önkormányzati belső együttműködések koordinálása

Intézkedés	Előfeltételként szükséges, megvalósítást segítő intézkedés	Ráépülő intézkedés	Komplementer intézkedés
		bevonásával (living lab)	
		Önkormányzati üzlethelyiségek / ingatlanvagyon hasznosítása	
Kísérleti laborok indítása startupok, cégek számára egyetemek és közintézmények bevonásával (living lab)	Beruházásösztönző szabályozási környezet kialakítása		Város/kerületi marketing erősítése
	E-ügyintézés elindítása, bővítése		Digitális írástudás programok szervezése
	Önkormányzati belső együttműködések koordinálása		
	Kerületi információs és döntéstámogató rendszer kialakítása		
Önkormányzati üzlethelyiségek / ingatlanvagyon hasznosítása	Beruházásösztönző szabályozási környezet kialakítása		Város/kerületi marketing erősítése
	Önkormányzati belső együttműködések koordinálása		
	Kerületi információs és döntéstámogató rendszer kialakítása		
Város/kerületi marketing erősítése	E-ügyintézés elindítása, bővítése		Sajátos turisztikai arculat kialakítása
	Önkormányzati belső együttműködések koordinálása		
	Kerületi információs és döntéstámogató rendszer kialakítása		
Sajátos turisztikai arculat kialakítása	Kerékpáros és gyalogos infrastruktúra komplex fejlesztése		Város/kerületi marketing erősítése
	Városi zöldinfrastruktúra fejlesztése		Helyismereti programok,

Intézkedés	Előfeltételként szükséges, megvalósítást segítő intézkedés	Ráépülő intézkedés	Komplementer intézkedés
			tananyagok fejlesztése
	Városnegyed rehabilitációs programok		
	Köztérfejlesztések		
Okos kormányzás			
Részvételi költségvetés kísérleti bevezetése (living lab)	Önkormányzati belső együttműködések koordinálása	Klímaadaptáció és szemléletformálás	
	Kerületi információs és döntéstámogató rendszer kialakítása	Helyismereti programok, tananyagok fejlesztése	
		Digitális írástudás programok szervezése	
		Iskolai mentorprogram a végzettség növeléséért	
		Kerületi integrációs és közösségfejlesztő programok elindítása	
E-ügyintézés elindítása, bővítése	Önkormányzati belső együttműködések koordinálása	Kísérleti laborok indítása startupok, cégek számára egyetemek és közintézmények bevonásával (living lab)	Digitális írástudás programok szervezése
	Kerületi információs és döntéstámogató rendszer kialakítása	Város/kerületi marketing erősítése	
Helyismereti programok, tananyagok fejlesztése	Részvételi költségvetés kísérleti bevezetése (living lab)		
Önkormányzati belső együttműködések koordinálása		Kísérleti laborok indítása startupok, cégek számára	Kerületi információs és döntéstámogató rendszer kialakítása

Intézkedés	Előfeltételként szükséges, megvalósítást segítő intézkedés	Ráépülő intézkedés	Komplementer intézkedés
		egyetemek és közintézmények bevonásával (living lab)	
		Önkormányzati üzlethelyiségek / ingatlanvagyon hasznosítása	
		Város/kerületi marketing erősítése	
		Résztvételi költségvetés kísérleti bevezetése (living lab)	
		E-ügyintézés elindítása, bővítése	
Kerületi információs és döntéstámogató rendszer kialakítása		Dinamikus parkolási rendszer bevezetése	Önkormányzati belső együttműködések koordinálása
		Klímaadaptáció és szemléletformálás	
		Az autóhasználat mérséklésének ösztönzése	
		Városi zöldinfrastruktúra fejlesztése	
		Épületek energetikai-fejlesztési programok indítása	
		Beruházásösztönző szabályozási környezet kialakítása	
		Kísérleti laborok indítása startupok, cégek számára egyetemek és	

Intézkedés	Előfeltételként szükséges, megvalósítást segítő intézkedés	Ráépülő intézkedés	Komplementer intézkedés
		közüintézmények bevonásával (living lab)	
		Önkormányzati üzlethelyiségek / ingatlanvagyon hasznosítása	
		Város/kerületi marketing erősítése	
		Résztvételi költségvetés kísérleti bevezetése (living lab)	
		E-ügyintézés elindítása, bővítése	
		Bűnmegelőzés	
Okos lakosság			
Digitális írástudás programok szervezése	Résztvételi költségvetés kísérleti bevezetése (living lab)		E-ügyintézés elindítása, bővítése
Iskolai mentorprogram a végzettség növeléséért	Résztvételi költségvetés kísérleti bevezetése (living lab)		Városnegyed rehabilitációs programok
Kerületi integrációs és közösségfejlesztő programok elindítása	Résztvételi költségvetés kísérleti bevezetése (living lab)		Városnegyed rehabilitációs programok
Okos életkörülmények			
Városnegyed rehabilitációs programok		Sajátos turisztikai arculat kialakítása	Iskolai mentorprogram a végzettség növeléséért
			Kerületi integrációs és közösségfejlesztő programok elindítása
			Bűnmegelőzés
Köztérfejlesztések	Városnegyed rehabilitációs programok	Sajátos turisztikai arculat kialakítása	Kerékpáros és gyalogos infrastruktúra komplex fejlesztése

Intézkedés	Előfeltételként szükséges, megvalósítást segítő intézkedés	Ráépülő intézkedés	Komplementer intézkedés
			Városi zöldinfrastruktúra fejlesztése
			Bűnmegelőzés
Bűnmegelőzés	Kerületi információs és döntéstámogató rendszer kialakítása		Városnegyed rehabilitációs programok
			Köztérfejlesztések

3. MŰKÖDÉSI MODELL (KOORDINÁLÓ SZERVEZET, A FEJLESZTÉSEK LEHETSÉGES ÜZLETI MODELLJE)

Az okos város stratégia fontos részét képezi a fejlesztési folyamatra vonatkozó újszerű működési modell szükségessége, amely a település, térség vagy kerület fejlesztésének mikéntjét rögzíti. Cél az okos város fejlesztések konszenzuson alapuló tervezése, sikeres végrehajtása és hosszú távú működ(tet)ése.

Az önkormányzatok felépítésének, működésének sajátossága, hogy az egyes szakterületek elkülönülnek egymástól, ezáltal a városfejlesztési projektek megvalósítását is a leggyakrabban vertikálisan strukturált osztályok vagy szervezetek irányítják, hasonlóan Józsefvároshoz. A silószerű működés általában nem tudja biztosítani a fejlesztések sikeres megvalósításához és fenntartásához szükséges átfogó tervezést, így a beruházások az esetek többségében valódi stratégiai tervezés nélkül kerülnek kijelölésre és megvalósításra, többnyire a rendelkezésre álló EU-s források által irányított módon. A fejlesztésekben részt vevő további partnerekre (pl. helyi vállalkozások, megoldásszállítók, egyetemek stb.) is általában jellemző az elszigetelt működés.

Józsefváros önkormányzati rendszerében egyetlen szervezet sem rendelkezik teljes körű felhatalmazással (és/vagy a megfelelő kompetenciákkal), hogy átfogó, komplex projekteket valósítson meg. A külföldi gyakorlat is azt mutatja, hogy nem elégséges ezt az integrációs-koordinációs szerepet egy, a város működési hierarchiáján belül már meglévő, kizárólag önkormányzati szereplőkből álló szervezeti egységre bízni⁴, hiszen az egyes vertikumok közötti horizontális koordináció, együttműködés és a megfelelő kommunikáció hiánya jelentős problémát okoz a fejlesztések tervezésében és megvalósításában (pl. információszigetek, átfogó stratégiai elképzelés hiánya, feladat töredezettsége, elmosódott felelősségi körök).

A kerület pontos fejlesztési igényeit az elkészült okos város stratégia összegzi, rendszer szinten jeleníti meg. A stratégia mentén tehát pontos képet kaphatunk a kerület valós problémáiról,

⁴ Okos Város Fejlesztési Modell – Tervezési útmutató (Lechner Tudásközpont, 2017)

lehetőségeiről, és láthatóvá válnak a fejlesztésekben érintett egyéb szereplők szerepei a kerület fejlesztési rendszerében. A kerület vezetésének érdemes olyan hosszú távú partnerségekben gondolkodni, amelyeken keresztül komplex megoldásokat kaphat és nem veszik el a különböző megoldásszállítók rész megoldásokra fókuszáló kínálati tengerében. Az önkormányzatok kezében jelenleg kevés eszköz van, a szakértelem pedig nem áll rendelkezésükre, amely segítené őket megtérülő, okos megoldásokkal támogatott egyéb fejlesztési projektek tervezésében és megvalósításában, így a források bevonására nagyon korlátozottak a lehetőségeik.

Egy működőképes modell lehet az a felállás, amikor a „rendszerintegrátor” szervezet pl. egy közös tulajdonú céggént jön létre az önkormányzattal és egy lehetséges finanszírozóval, hiszen a kerületnek nem ad hoc megoldásszállítóra, hanem tartós, a közös érdekeket maximálisan figyelembe vevő partnerekre van szüksége. A 2020-as tervezési ciklus végéig azon önkormányzatok, amelyek ki tudják alakítani az újszerű együttműködések rendszerét, a későbbiekben jelentős tapasztalati háttérrel vághatnak neki a 2020 utáni időszaknak, amikor várhatóan túlnyomórészt visszatérítendő típusú támogatások lesznek elérhetőek a különböző fejlesztések finanszírozására.

A visszatérítendő külső források lehetnek pénzügyi eszközök és piaci források, amelyek igénybe vehetők a projektek finanszírozására. A pénzügyi eszközök és támogatások közötti legnagyobb különbség, hogy a pénzügyi eszközök keretében nyújtott forrás vagy piaci szereplőktől érkezik, vagy az állam jár el piaci szereplőként, amely rendszerint szigorúbb kondíciókkal vehetők igénybe. A pénzügyi eszközök egyre nagyobb jelentőséggel bíró formája a kockázati tőkebefektetés, amely közvetett vagy közvetlen tőkejuttatást jelent egy vállalkozás számára a vállalkozásban lévő megfelelő arányú részesedés megszerzése ellenében. A kockázati tőke – annak függvényében, hogy a kedvezményezett vállalkozás életciklusának mely szakaszában történik a tőkenyújtás – különböző módokon nyilvánulhat meg a befektetések céljától függően. A hazai befektetési gyakorlatra inkább jellemző, hogy a kockázati tőke az induló, nagy növekedési potenciállal rendelkező, innovatív vállalkozások hosszú távú finanszírozását célozza, de nyugati országokban olyan példákkal is találkozhatunk, ahol a tőkebefektetés már létező, működő, kevésbé kockázatos vállalatokba történik. Minden esetben az előzetesen elkészült üzleti tervek biztosítják a beruházás közép-hosszú távon történő megtérülését.

A városfejlesztési projektek tervezése és megvalósítása során a megfelelő forrásösszetétel kiválasztása kulcskérdés. A fent írt finanszírozási formák - támogatási és piaci források vegyesen - egymással kombinálандók, tekintettel arra, hogy a projektek kezdeti beruházási igényén túl a fenntartási költségekre is kell gondolni. Az összes forrásbevonási lehetőség megvizsgálása így tágabb teret biztosít a tervezéshez.

Józsefváros okos város stratégiája és egy újszerű működési modell alkalmazása megoldást jelenthet fenti kihívásokra nem csak a kerület, de a fejlesztésekben részt vevő további szereplők (pl. megoldásszállítók stb.) számára egyaránt. A különböző szakterületek közötti együttműködést segítheti a helyi adatpolitika is azáltal, hogy a különböző városi infrastruktúrákból származó adatokat összegyűjti és egy rendszerben teszi elérhetővé. A lehetséges működőképes modell részleteit az önkormányzat képviselőivel közösen kell kidolgozni.

4. QUICK WIN ÉS PRIOR PROJEKT ADATLAPOK

Prioritás: Okos mobilitás

Projekt	Intelligens parkolás
Projektgazda	Józsefvárosi Önkormányzat
Projekt felelős	Józsefvárosi Gazdálkodási Központ Zrt.
A projekt indoklása, szükségessége	Józsefvárosban a magánterületen való parkolásnak minimális lehetősége van. A közterületeken nappal és éjjel is telítettek a parkolók, jelentős a közfunkciójú intézmény (kórház, egyetem, illetve irodaház stb.). Nehezíti a helyzetet, hogy az új lakónegyedekben épített teremgarázs-helyeket piacon értékesítik, bérbe adják, így mégis az utcai parkolókat terhelik a lakók. Az intelligens parkolási rendszerek ma már elengedhetetlen részei az okos város fejlesztéseknek. Pilot jelleggel a Tisztviselőtelepen bluetooth technológiát alkalmaznak (Nemofi) a parkolás megkönnyítésére (parkolási információk automatikus küldése az autósok részére), illetve 80 szenzor elhelyezésével a foglaltságról és annak dinamikájáról nyernek információt (Antenna Hungária) és akadálymentesítéssel kapcsolatos adatbázis hoznak létre (Route4you). Az adatok kiértékelése folyamatban van.
Kapcsolódás	Stratégiai cél: Zöldülő belváros Prioritás: Okos mobilitás Intézkedés: Dinamikus parkolási rendszer bevezetése Előfeltételként szükséges, megvalósítást segítő intézkedés: Kerületi információs és döntéstámogató rendszer kialakítása A projekt elmaradása esetén az erős forgalomból adódó zaj- és levegőszennyezés évről évre növekszik, kedvezőtlen életkörülmények alakulnak ki, a terület népszerűségvonzó és -megtartó képessége jelentősen romlik, amely negatívan hat a turizmusra is.
A projekt tartalma	A projekt az alábbi elemekből áll össze: - Felmérés készítése a parkolók szokásairól, parkolók elrendezéséről - Komplex alkalmazás kifejlesztése a parkolók legjobb kiszolgálására, az eddig bevezetett rendszerekből nyert információk alapján - Interaktív információs rendszer kiépítése, a kinyert adatok hatékony hasznosításával - Kerületi ösztönző rendszer kidolgozása a gépkocsiforgalom, gépkocsihasználat csökkentésére - A kidolgozott rendszer disszeminációja, edukációja, folyamatos kommunikációja - Együttműködés a szomszéd kerületekkel, közös pilotok

	• A rendszer tesztelése, tapasztalatok levonása, korrekciók • A rendszer végleges bevezetése
Jó gyakorlat példa	Számos technológiai fejlesztő cég kínál okos parkolást segítő alkalmazásokat. Ezek között található mobil applikáció, valós idejű adatszolgáltatást biztosító rendszer, adatbázis-vezérelt döntéstámogató rendszer, vagy sharing economy elven alapuló parkolóhely megosztó rendszer. A kidolgozott megoldások mind a parkolót használók, mind az üzemeltetők, mind a városvezetés számára kínálnak szolgáltatásokat. Parker (parkolást segítő asszisztens) - alkalmazás: https://www.streetline.com/our-solutions/ Integrált okos parkolás megoldások, az alap szolgáltatásokon túl adatbázis építéssel, hozzáféréssel: https://www.siemens.com/global/en/home/products/mobility/road-solutions/parking-solutions/intelligent-parking-solutions.html Mobypark – parkolóhely megosztó alkalmazás: https://www.mobypark.com/en
A projekt célja, elvárt eredmények	• Cél egy ésszerű, szolgáltató és informatív parkolási rendszer bevezetése. A projekt eredményeként a valós idejű információkon alapuló hatékonyabb forgalomszervezésnek köszönhetően, kevesebb lesz a parkolóhelyet kereső forgalom, torlódás, levegő- és zajszennyezés.
Kimeneti indikátorok	• Légszennyezettség csökkenése • Józsefváros gépkocsihasználatának csökkenése (db/1000 fő)
Partnerek, stakeholderek	• Parkolótársaságok • Szomszédos kerületek • Okos technológiát kínáló piaci szereplők • Lakosság, helyi vállalkozások, intézmények
Előkészítettség	Konkrét pilot projektek vannak és további tervezés zajlik
Edukáció	A projekt elindításának alapfeltétele az érintett önkormányzati dolgozók és a parkoló társaság munkatársai számára tartott képzések. A projekt bevezetéséhez, sikerességéhez a lehetséges felhasználói célcsoport számára széleskörű kommunikációs, disszeminációs program megvalósítása szükséges.

Projekt	Okos zebra létesítése
Projektgazda	Józsefvárosi Önkormányzat
Projekt felelős	Józsefvárosi Gazdálkodási Központ Zrt.
A projekt indoklása, szükségessége	Józsefváros térszerkezeti pozíciójából és belvárosi fekvéséből adódóan magas forgalmi jellemzőkkel terhelt kerület. Jelentős a közlekedési területek aránya, és kiterjedt gazdasági területekkel rendelkezik, amely intenzív tehergépjármű-forgalommal jár. Mindemellett számottevő a gyalogos forgalom is, amely levezetésére szolgáló járdák minősége sem megfelelő, többsége felújításra szorul. A forgalom nagyságával összefüggésben a közúti balesetek száma is emelkedik, amelyek közül a személyi sérüléssel járók magasabb arányt képviselnek a kerületben, mint a budapesti átlag. A gyalogos balesetek számát a gyalogátkelőhelyek biztonságosabbá tételével hatékonyan lehet csökkenteni.
Kapcsolódás	Stratégiai cél: Zöldülő belváros Prioritás: Okos mobilitás Intézkedés: Kerékpáros és gyalogos infrastruktúra komplex fejlesztése A projekt a „Kerékpáros és gyalogos infrastruktúra komplex fejlesztése” című intézkedés részeként valósítható meg. Az okos zebrák feladata, hogy a forgalmas kereszteződésekben a gyalogosok (és a kerékpárosok gyalogos átkelőhelyen történő) biztonságos áthaladását biztosítsa. Az okos város stratégiában azonosíthatók azok a további intézkedések, amelyek segítik az okos zebrák megvalósítását, valamint azok, amelyek számára speciális eszközt biztosít a tervezett intézkedés. Komplementer intézkedés: • Az autóhasználat mérséklésének ösztönzése • Városi zöldinfrastruktúra fejlesztése Ráépülő intézkedés: • Sajátos turisztikai arculat kialakítása A projekt és a kapcsolódó fenti intézkedések megvalósításával javul a kerületben a közlekedésbiztonság, csökken a gyalogos és kerékpáros balesetek száma, vonzóbb életkörülmények alakulhatnak ki. A projekt elmaradása esetén az erős forgalomból adódó balesetveszély, zaj- és levegőszennyezés évről évre növekszik, kedvezőtlen életkörülmények alakulnak ki, a kerület népességvonzó és -megtartó képessége jelentősen romlik, amely negatívan hat a turizmusra is.
A projekt tartalma	A zebra mindkét oldala mozgásérzékelővel és élénk piros festéssel kerül ellátásra, az aszfaltba pedig LED lámpákat szükséges építeni, amelyek fényei figyelmeztetik az autósokat a várakozó gyalogosokra. Az okos rendszerrel felszerelt gyalogátkelőhely így aktív jelzést ad az autósok felé, ha gyalogos érkezik a csomóponthoz. A rendszer napelemtől működik.
Jó gyakorlat példa	Józsefvárosban már négy helyszínen alakítottak ki „intelligens” gyalogátkelőket, amelyek fontos csomópontoknál, intézményeknél találhatóak. Az új technológiának köszönhetően az átkelőhöz érkező

	gyalogost érzékeli a napelemről működő rendszer, külön világítást kap a várakozó személy és az aszfaltba süllyesztett led prizmák is figyelemfelhívó hatással vannak az autósokra. Magyarországon 1-2 nagyvárosban (pl. Debrecen Zalaegerszeg, Pécs, Dunaújváros) már kialakítottak hasonló intelligens gyalogátkelőket, amelyek az eddig statisztikák alapján hatékonyan látják el rendeltetésüket (csökken a balesetek száma).
A projekt célja, elvárt eredmények	A projekt és a kapcsolódó fenti intézkedések megvalósításával javul a kerületben a közlekedésbiztonság, csökken a járművek és a gyalogosok, kerékpárosok közötti konfliktusok, balesetek száma, biztonságosabb és vonzóbb életkörülmények alakulhatnak ki.
Kimeneti indikátorok	Okos zebra kialakítása (db) (festés, mozgásérzékelők és LED lámpák elhelyezése)
Partnerek, stakeholderek	A megfelelő helyszín kiválasztásában fontos partnerek lehetnek a helyi gyalogosan és kerékpárral közlekedők, helyi intézmények, illetve a Budapesti Közlekedési Központ Zrt.
Előkészítettség	Projektterv: Józsefvárosban az alábbi helyszíneken már megvalósultak okos zebrák: • Budapest 1087 Százados út 12. (Pitypang Óvoda) - Itt a meglévő intelligens zebrát alakították át a Budapest Közút kérésének megfelelően. • Budapest 1081 Kun utca 1-7. Dologház u.-nál (Hétszínvirág Óvoda) - Itt az Alföldi kereszteződésben lévő gyalogátkelők felfestését is felújították és kapott piros háttérrel is. • Budapest 1081 II. János Pál Pápa tér 4. (Deák Diák Általános Iskola) - • Budapest 1089 Vajda Péter u. 33. Bláthy O. u.-nál (általános iskola) A Budapest Közúttal közösen alakították ki a jelenlegi állapotot. Fenti gyalogátkelőhelyek összesen nettó 6M Ft értékben kerültek kialakításra. Az Önkormányzat a fennmaradó pénzből folytatni kívánja az okos zebra kialakításokat, az új helyszínek ennek megfelelően most vannak kijelölés alatt. A fennmaradó összeg kb. még 3-4 átkelőhely finanszírozására elegendő.
Edukáció	Az okos zebra átadása kapcsán javasolt a meglévő, már működő gyakorlatok tapasztalatait bemutatni a széles közönség számára.

Prioritás: Okos környezet

Projekt	Klímastratégia elkészítése
Projektgazda	Józsefvárosi Önkormányzat
Projekt felelős	Rév8 Zrt.
A projekt indoklása, szükségessége	A kerület több szempontból érzékeny a klímaváltozás várható hatásaival szemben. Józsefváros területhasználatára döntően a magas intenzitású, nagyvárosias beépítés jellemző, aminek a kerületben jelentős hőszigetek alakulhatnak ki. Ennek megfelelően a legnagyobb problémát a klímaváltozás hatására várható hőségnapok számának növekedése okozhatja. A hőhullámok és forró napok számának növekedése például az arra érzékeny csoportok körében (gyermekek, fiatalok, idősek, szív-és érrendszeri problémákkal küzdők) az egészségügyi problémák gyakoribbá válását és hőhullámok idején a halálozások gyakoriságának növekedését eredményezheti. A klímaváltozás hatására a szélsőséges időjárási események gyakoriságának növekedése várható, ezért a területi és helyi igazgatási szerveknek fel kell készülniük az intenzív, nagy erejű széllel járó viharok, szélsőséges csapadékesemények okozta elöntésekből fakadó károk megelőzésére, illetve elhárítására. A sűrű beépítettség, a burkolt felületek nagy aránya, az alacsony zöldfelületi intenzitás miatt, a kerület klímaérzékenysége magas, mivel a hirtelen lezúduló, nagy mennyiségű csapadék nem tud beszivárogni a talajba, így az elvezetése a véges kapacitású csatornahálózatot terheli, aminek hatására elöntések előfordulhatnak a jövőben. Az éghajlatváltozás várható hatásai az élet szinte minden területét érinthetik, ezért azok elhárításának érdekében a különböző szakterületek együttműködésére van szükség. Ezekre a várható kihívásokra, a változásokhoz való adaptációhoz javasolt egy összetett, átgondolt intézkedési stratégia kidolgozása, amely végrehajtása biztosítja az érintett szakterületek együttműködését, az érzékeny társadalmi csoportok védelmét az infrastruktúra szükséges átalakításának tervét. Az úgynevezett klímastratégia elősegíti a kerület élhetőségének javítását és fenntartható fejlődését a változó környezeti tényezők mellett is.
Kapcsolódás	Stratégiai cél: Zöldülő belváros Prioritás: Okos környezet Intézkedés: Klímaadaptáció és szemléletformálás A projekt a „Klímaadaptáció és szemléletformálás” című intézkedés részeként valósítható meg. Az intézkedés eredményessége érdekében az elkészült klímastratégia megvalósítása és folyamatos monitoringja szükséges. Az intézkedés további projektjei lehetnek: • Lakossági aktivitásra, cselekvésre épülő gyakorlatorientált

A projekt tartalma

alternatívák támogatása, amely a klímaváltozás hatásainak mérséklését segíti elő (komposztálás, esővízgyűjtés, szürkevízfelhasználás, energiahatékonysági fejlesztések, üzemeltetési fortélyok, ÜHG-kibocsátás csökkentése stb.),

- Klímaadaptációs ismeretek átadása, alkalmazkodási stratégiák bemutatása.

A klímastratégia feladata, hogy a klímaadaptációhoz szükséges feladatokat rögzítse, de a részletes vizsgálat nélkül is azonosíthatók azok az okos város stratégiában rögzített intézkedések, amelyek segítik a klímastratégia megvalósítását.

Előfeltételként szükséges, megvalósítást segítő intézkedés:

- Helyi adatpolitika létrehozása
- Részvételi költségvetés kísérleti bevezetése (living lab)

Komplementer intézkedés:

- Városi zöldinfrastruktúra fejlesztése
- Épületek energetikai-fejlesztési programok indítása
- Az autóhasználat mérséklésének ösztönzése

A projekt és a kapcsolódó fenti intézkedések megvalósításával javul a terület környezeti állapota, egészséges életkörülmények alakulhatnak ki.

A projekt elmaradása esetén a klímaváltozás várható speciális helyi hatásai nem kerülnek azonosításra, ezzel a szükséges védelmi, megelőző intézkedések elmaradnak. A várható negatív hatások megrongálhatják a területi infrastruktúrát, rontják az életfeltételeket, veszélyeztetik a lakosok egészségét.

A globális klímaváltozás századunk egyik legjelentősebb kihívása. Egy olyan változás, ami közvetlen, vagy közvetett módon minden társadalom életére jelentős hatással lehet. Annak érdekében, hogy az ebből fakadó nehézségekkel meg tudjunk birkózni a probléma megelőzésére – a kibocsátások jelentős csökkentésére – és a már elkerülhetetlen hatásokhoz való alkalmazkodásra egyaránt nagy hangsúlyt kell fektetnünk.

Az éghajlatváltozás hatékony kezeléséhez nem elég a már bekövetkezett károk kezelése, hanem tervezetten kell fellépni a kibocsátások csökkentéséért, továbbá előrelátóan felkészülni a várható hatásokra. Ezt a tudatos felkészülést, a tevékenységek tervezett végrehajtását és az eredmények nyomon követését szolgálja a területi szintű éghajlatpolitikai tervezés. A tervezési folyamat eredményeként elkészülő területi klímastratégia magában foglalja az alkalmazkodási és kibocsátáscsökkentési törekvéseket és beavatkozásokat, valamint az előző kettő eléréséhez szükséges tudás, tudatosság, életmód kialakítását szolgáló szemléletformálást, az ezek megvalósításához szükséges eszközöket, forrásokat és intézményi struktúrát, valamint a stratégia megvalósításának nyomon követését is.

	Kiemelten fontos, hogy a folyamat ne álljon meg a klímastratégia elkészítésénél, hanem az abban foglaltak kerüljenek szisztematikusan végrehajtásra is. A települési klímastratégiát javasolt a KEHOP-1.2.0-15-2016-00001 azonosító számú „Klímastratégia kidolgozásához kapcsolódó módszertan- és kapacitásfejlesztés, valamint szemléletformálás” című projekt keretében készült útmutató alapján elkészíteni.
Jó gyakorlat példa	Mintastratégia: Vecsés Város Klímastratégiája 2018-2030, kitekintéssel 2050-ig. A klímabarát települések szövetsége megbízásából, Európai Unió támogatásából készült mintastratégia, segítséget nyújt más városok számára is saját stratégiájuk elkészítéséhez. http://klimabaratsreter.eu/images/tudastar/8/kepek/Vecsés_mintastrategia.pdf
A projekt célja, elvárt eredmények	A projekt célja, a terület felkészítése az éghajlatváltozás várható negatív hatásának csökkentésére, az életkörülmények fenntartható javítására. A klímastratégia kidolgozásánál a lakosság igazolt bevonása a tervezés korai szakaszától kezdve elvárás. Fontos a helyi szereplőket érintő szemléletformálás, a klímavédelmi célkitűzések megismertetése és népszerűsítése.
Kimeneti indikátorok	Kerületi klímastratégia - 1 db dokumentum Klímastratégiához kapcsolódó lakossági szemléletformálás: - szemléletformáló kampánnyal elért lakosok száma – 20 000 fő - kiemelt célcsoportba (fiatalok) tartozó elért lakosok száma – 5 000 fő
Partnerek, stakeholderek	A legfontosabb érintettek, akik közül kiemelendő a végrehajtásban közreműködő, a projektbe bevonandó partnerek köre.
Előkészítettség	Projektterv: „KEHOP-1.2.1 Helyi Klímastratégiáról kidolgozása, valamint a klímatudatosságot erősítő szemléletformálás” pályázat előkészítése
Edukáció	Fontos a helyi szereplőket érintő szemléletformálás, a klímavédelmi célkitűzések megismertetése és népszerűsítése. A témán belül elvárás: - a klímaváltozás Magyarországon várható hatásainak bemutatása, különös tekintettel az adott térségre, ahol a település elhelyezkedik, - a klímaváltozásra hatással lévő emberi tevékenységek bemutatása, - a terület speciális adaptációs intézkedések népszerűsítése, - olyan lakossági tevékenységek oktatása, népszerűsítése, amely csökkenti a klímaváltozás negatív hatásait.

Projekt	Épületek energetikai megújítása
Projektgazda	A projekt lebonyolításáért felelős intézmény, vállalkozó, civil szervezet stb.)
Projekt felelős	Józsefvárosi Gazdálkodási Központ Zrt./Polgármesteri Hivatal
A projekt indoklása, szükségessége	A kerület lakóépületeinek döntő többsége (közel 71%) száz évesnél idősebb, elsősorban emeletes társasház. Az épületek energiahatékonysága a falak építőanyagai, a régi nyílászárók, a nyári túlmelegedés elleni védelem hiánya és a jellemző elavult gázkonvektoros fűtés miatt nem megfelelő. Józsefvárosban megújuló energiaforrások számottevő hasznosítása nem valósul meg. Az önkormányzati intézményekben nincs megújuló energiafelhasználás. A kerület épületállományának megújuló energiafelhasználásáról nincs elérhető adatforrás. A városi térszerkezetben a nap- és geotermikus energia hasznosítása lehetséges. Józsefvárosban a városképi szempontok figyelembevételével a jól tájolt és statikailag megfelelő tetőfelületek adnak lehetőséget napelemek, illetve a használati melegvizet biztosító napkollektorok elhelyezésére. Új beépítések esetében alacsony hőfokú fűtési rendszerek létesítésével hőszivattyús fűtés alakítható ki. Nagyvárosokban általában ritkán van lehetőség házi kiserőművek telepítésére, hiszen a beruházást sokszor nehezítik a társasházak lakóinak eltérő szándékai. Ennek ellenére városi naperőmű kialakítható az önkormányzat, az áramszolgáltató és a lakosok részvételével, ipari területeken, bevásárlóközpontok tetején. A konstrukció alapján az áramszolgáltató felelős a rendszer telepítéséért, működtetésért, és vállalja a technikai és gazdasági kockázatot. A lakosok beruházhatnak a panelekbe, amelyet a szolgáltató bérbe vesz, a tulajdonosok így éves díjazásban részesülnek. A városi területeken kialakított megújuló energiahasznosítási programok javítják a levegőminőséget, csökkentik a szén-dioxid kibocsátást, ezzel javítják az életminőséget és hozzájárulnak a klímaváltozás folyamatainak mérsékléséhez is.
Kapcsolódás	Stratégiai cél: Zöldülő belváros Prioritás: Okos környezet Intézkedés: A projekt a „Épületek energetikai-fejlesztési programok indítása” című intézkedés részeként valósítható meg. Az intézkedés további projektjei lehetnek: • Fenntartható középületek • A lakóépületek energia-felhasználásának csökkentésének ösztönzése

	• Épületek energiahatékonyságát bemutató szemléletformáló programok indítása • Megújuló energiaforrások használatának ösztönzése A projekthez kapcsolódó egyéb intézkedések: Előfeltételként szükséges, megvalósítást segítő intézkedés: • Térinformatikai rendszer fejlesztése • Barnamezős területek hasznosításának támogatása Komplementer intézkedés: • Klímaadaptáció és szemléletformálás
A projekt tartalma	elemei: • közösségi finanszírozású kiserőmű beruházás szervezeti, pénzügyi és jogi konstrukciójának kialakítása • megújuló energiahasznosítást ösztönző lakossági szemléletformálás
Jó gyakorlat példa	Városi naperőmű, Bécs: A Citizen's Solar Power Plants egy közösségi alapú zöld beruházási projekt, amely a helyi lakosok aktív részvételét támogatja a zöld energiára áttérésben. Nagyvárosokban általában ritkán van lehetőség házi kiserőművek telepítésére. Ez különösen igaz Bécsre, ahol a belvárosi lakosság közel 80%-a bérelt lakásban lakik. 2012 májusában a város elindította a donaustadi naperőművet, ami 2100 napelem modulból áll és 2100 kilowatt csúcsteljesítmény leadására képes. Ez nagyjából 200 háztartás áramellátását fedezi. Azóta Bécsben már négy ilyen napelem erőmű is üzemel, amelyek - összevetve a konvencionális áram termeléssel - évente összesen 800 tonna CO₂ kibocsátását előzik meg. https://smartcity.wien.gv.at/site/en/citizens-solar-power-plants/
A projekt célja, elvárt eredmények	A projekt célja a szennyezőanyag és széndioxid kibocsátás csökkentése, ezzel a levegőminőség javítása és az éghajlatváltozás folyamatainak mérséklése. Emellett cél a fosszilis energiahordozóktól való függetlenedés, a helyi gazdaság fejlesztése, versenyképesség növelése. Mindezek a célok segítik a tisztább környezet kialakítását és a kerület prosperitásának növelését.
Kimeneti indikátorok	Kis léptékű naperőmű létesítése kb: 1000 napelem, közel 1000 kilowatt csúcsteljesítmény Beruházásba bevont lakosok száma 1000 fő
Partnerek, stakeholderek	• MVM • lakosok, társasházak • ipari területek, irodaházak, bevásárlóközpontok tulajdonosai
Előkészítettség	Projektötlet
Edukáció	• Szakemberek szemléletformálása, jó gyakorlatok bemutatása, elemzése • Lakosok szemléletformálása, a megújuló energia előnyeinek

	bemutatása Lakosok szemléletformálása, a közösségi támogatások népszerűsítése
--	--

Projekt	Kerületi zöldfelületi-kataszter kialakítása
Projektgazda	<i>A projekt lebonyolításáért felelős intézmény, vállalkozó, civil szervezet stb.)</i>
Projekt felelős	<i>Józsefvárosi Gazdálkodási Központ Zrt.</i>
A projekt indoklása, szükségessége	Józsefváros magas intenzitású, nagyvárosias beépítésének köszönhető, hogy csupán 15 % a beépítésre nem szánt területek aránya, amely döntő többségét közlekedési területek foglalják el. Csupán 23,4 ha-on található közkert, közpark. A kerületben további zöldfelületet jelentenek az utcai fásítások, zöldsávok, belső udvarok zöldfelületei, közösségi kertek, azonban így is csupán 2,6 m² jut egy lakosra, ami a budapesti 5 m²-es átlaghoz képest is alacsony, és jóval elmarad a WHO (Egészségügyi Világszervezet) 9m²/fő ajánlásától. Javítja a helyzetet, hogy a kerületben számos kiterjedt zöldfelülettel rendelkező közintézmény (egyetemek, kórházak), aminek figyelembevételével már 13,5 m² zöldfelület jut egy lakosra. Az alacsony (25 % alatti) zöldfelület intenzitás rontja az életminőséget. A kerületre jellemző erős közlekedési eredetű levegőszennyezést a kevés zöldfelület nem tudja mérsékelni, emellett számos kutatás bizonyítja, hogy a zöldfelület hiánya mentálisan is igen megterhelő a lakosok számára. A zöldfelületek emellett mérsékelhetik a kerület klímaváltozással szembeni sérülékenységét mind a hősziget hatást, mind az extrém csapadékok által okozott problémákat tekintve. A kerület zöldfelületi rendszerének bővítési program első indító projektjeként javasolt egy nyitott, online zöldfelületi kataszter kialakítása, amelyen keresztül a lakosok ismereteket kapnak a környezetükben lévő fákról, azok egészségi állapotáról és levegő- és klímavédelmi szerepükről. A kataszter több szempontból is katalizálhatja a későbbi zöldfelületi bővítéseket. Egyrészt a pontos felmérés jó alapul szolgál a tudatos hálózatfejlesztéshez, másrészt a nyílt adatbázis növeli a kerületi lakosok elkötelezettségét a projekt iránt. Az online rendszerben kialakítható egy olyan párbeszédpanel, amely lehetőséget nyújt a lakosoknak, hogy a zöldfelületekkel kapcsolatos problémájukat jelezzék, igényüket kifejezzék új zöldfelületek, fasorok iránt.
Kapcsolódás	Stratégiai cél: Zöldülő belváros Prioritás: Okos környezet Intézkedés: Városi zöldinfrastruktúra fejlesztése A projekt a „Városi zöldinfrastruktúra fejlesztése” című intézkedés részeként valósítható meg. Az intézkedés további projektjei lehetnek: Kerületi zöldinfrastruktúra hálózat tervezése

	• Meglévő zöldfelületek minőségi javítása • Fásítási program - Fasorok telepítése, forgalomcsillapított közterületek kialakítása • Vertikális zöldfelületek kialakítása mintaként az önkormányzati tulajdonú épületeken • A kerület tartalék fejlesztési területein (barnamezős területek) új jelentős zöldfelületek kialakítása • Városrehabilitációs területeken új zöldfelületek kialakítása • Lakosság ösztönzése a közösségi használatú zöldterület kialakítására, felújítására, belső udvar rendezésére, folyosók/lépcsőházak/közös területek és helyiségek zöldesítésére. • Közösségi-szociális kertek kialakítása. • Lakossági szemléletformálás és oktatás városi kertészet-városi mezőgazdaság témakörben. • A meglévő és új épületek esetében zöldtetők, függőleges kertek kialakításának ösztönzése (normatív szabályozás, támogatás) • A kerület csapadék-vízvezető rendszerének kiegészítése zöld infrastruktúra elemekkel A projekthez kapcsolódó egyéb intézkedések: Előfeltételként szükséges, megvalósítást segítő intézkedés: • Barnamezős területek hasznosításának támogatása • Térinformatikai rendszer fejlesztése Komplementer intézkedés: • Klímaadaptáció és szemléletformálás • Köztérfejlesztések Ráépülő intézkedés: • Sajátos turisztikai arculat kialakítása A projekt és a kapcsolódó fenti intézkedések megvalósításával javul a kerület környezeti állapota, egészséges életkörülmények és vonzó közösségi terek alakulhatnak ki. A projekt elmaradása esetén a lakosság egészségi állapota tovább romlik, a klímaváltozás hatásai fokozottan jelentkeznek a kerületben, komoly károkat okozva az infrastruktúra elemekben és az lakosok egészségi állapotában.
A projekt tartalma	<i>Elemei:</i> • zöldfelületek részletes felmérése • online, térképes kataszter kialakítása, amely tartalmazza a zöldfelületen található fák, cserjék leírását, egészségi állapotának bemutatását, levegő- és klímavédelmi szerepének bemutatását • párbeszédpanel kialakítása, ahol a kerületi lakosok bejelentést tehetnek a zöldfelülettel kapcsolatban, illetve jelezhetik, pontos, helyhez kötött igényüket új zöldfelületi elemek, fák iránt

	• fontos feladat az elkészült kataszter és a közösségi felületek (facebook, instagram, twitter) kapcsolatának biztosítása • az elkészült zöldfelületi kataszter naprakész üzemeltetése, a zöldfelülettel kapcsolatos karbantartási események folyamatos megjelenítése • különböző szabályozási eszközök bevezetése (pl. az üres telkek tulajdonosainak kötelezése arra, hogy amennyiben meghatározott időn belül - pl. 3 év - nem kezdi el a telek beépítését, abban az esetben köteles azt parkosítani és megfelelően fenntartani. Így nőne a zöldfelületi arány, amely csökkenti a környezeti szennyezettséget)
Jó gyakorlat példa	A New York Fa katasztere térképen ábrázolja a város összes utcai fáját. A felhasználók hasznos információkat kapnak a fákról, a korukról, egészségi állapotukról. Lehetőségük van megjelölni kedvenc fáikat, megosztani azt a barátaikkal. Lejegyezhetik és megoszthatják a gondozási és a fához kapcsolódó tevékenységüket. https://tree-map.nycgovparks.org/
A projekt célja, elvárt eredmények	A tervezett zöldfelületi kataszter kialakítása biztosítja a szükséges adatokat és információkat, amelyek jó alapot szolgáltatnak a kerület zöldinfrastruktúra fejlesztési programjának megvalósításához. A nyitott, interaktív rendszer növeli a lakosok környezettudatosságát, segíti a szemléletformálást, ezzel csökkenti az esetleges rongálásokat, a zöldfelületek fenntartását is segíti. A lakosok bevonása megalapozza a későbbi program partnerségi tevékenységét. A kerületben élőkől kapott információk segítenek egy hatékony, fenntartható és az életminőséget nagyban javító zöldinfrastruktúra rendszer tervezését és kivitelezését.
Kimeneti indikátorok	Online, interaktív, térképes zöldfelületi információs rendszer A működő rendszer látogatottsága érje el az önkormányzati honlap, facebook oldal látogatottságát (....ezer fő)
Partnerek, stakeholderek	Felgyarmesteri Hivatal, Nemzeti Összevonnaiti Egyetem
Előkészítettség	A projekt a magyarkörnyezetvédelmi és természetvédelmi minisztérium támogatásával valósul meg.
Edukáció	A kerület zöldfelület-bővítési programjához elengedhetetlen a szemléletformálás, a lakosság környezettudatosságának növelése. Ezt segíti elő a tervezett kataszter. A fakataszter sikerességéhez, használatához javasolt tevékenységek: • online oktató, bemutató videó készítése (az eszköz célja, használata)

	• iskolai népszerűsítő program, használatához kapcsolódó helyismereti versenyek kiírása • az elérhető adatbázishoz kapcsolódó hackatonok szervezése • az idősebb korosztályok számára szervezett bemutató, segítő foglalkozások • a kataszter segítségével elérhető információkról, azok felhasználásáról, elért eredményekről készített rendszeres hírek, bemutató videók, szórólapok • az aktív felhasználók bevonása a későbbi tervezésbe, döntéshozásba.
--	--

Projekt	Fenntartható középületek
Projektgazda	Józsefvárosi Önkormányzat
Projekt felelős	Józsefvárosi Gazdálkodási Központ Zrt.
A projekt indoklása, szükségessége	Az Európai Unió épületek energiafelhasználását szabályozó 2010/31/EU irányelve szerint az új, illetve felújított épületeknek meg kell felelniük az energia-kibocsátási előírásoknak. Az irányelv távlati célként tűzi ki, hogy 2020. december 31-éig valamennyi új épület közel nulla energiaigényű épület legyen; és 2018. december 31. után a hatóságok által használt vagy tulajdonukban levő új épületek közel nulla energiaigényű épületek legyenek. Ennek érdekében az új épületeknél növelni kell a megújuló forrásból származó energián alapuló, decentralizált energiaellátási rendszerek, a kapcsolt energiatermelés, táv- vagy tömbfűtés és -hűtés, hőszivattyúk alkalmazásának arányát. Józsefváros önkormányzat kezelésébe jelenleg 51 közintézményi épület tartozik, amelyeken saját forrásból és uniós támogatásokkal az elmúlt években folyamatosan végzi az energetikai korszerűsítést. Ez a korszerűsítés a legtöbb esetben nyílászárócsere és hőszigetelést jelentett. A tervezett projekt elsősorban olyan épületrekonstrukciókat és fűtés korszerűsítéseket takar, ami csökkenti a CO₂ kibocsátást, és emellett minőségi környezetet biztosít az épületek használóinak. A zéró energiafogyasztású épületekhez többek között szükséges a megfelelő hőszigetelés, IT vezérelt épületenergetikai rendszer, illetve energiaellátásukhoz az alternatív energiaforrások alkalmazása. A fenntartható épületek projekt keretében javasolt külön figyelmet fordítani a szürke- és esővíz felhasználásra az újrahasznosított és újrahasznosítható anyagok alkalmazására is.
Kapcsolódás	Stratégiai cél: Zöldülő belváros Prioritás: Okos környezet Intézkedés: A projekt az „Épületek energetikai-fejlesztési programok indítása” című

	intézkedés részeként valósítható meg. Az intézkedés további projektjei lehetnek: • A lakóépületek energia-felhasználásának csökkentésének ösztönzése • Épületek energiahatékonyságát bemutató szemléletformáló programok indítása • Megújuló energiaforrások használatának ösztönzése A projekthez kapcsolódó egyéb intézkedések: Előfeltételként szükséges, megvalósítást segítő intézkedés: • Térinformatikai rendszer fejlesztése Komplementer intézkedés: • Klímaadaptáció és szemléletformálás
A projekt tartalma	• önkormányzati tulajdonú épületek hőszigetelése • közintézményi épületekben IT vezérelt épületenergetikai rendszerek kialakítása • megújuló energiaforrások, elsősorban napelem beépítése • új építésű közintézményeknél a passzívház technológiák alkalmazása
Jó gyakorlat példa	Energiamenedzsment Az EnerXi felhőalapú környezetben ellenőrzi és menedzseli az épületeket, valós idejű információkat szolgáltatva a felhasználóknak az épület energiahasználatáról. Ezeket az adatokat a különböző fűtési, hűtési, használati víz és elektromos rendszerekre épített okos mérők szolgáltatják. A felhasználók a szoftver segítségével beavatkozhatnak a folyamatokba, megfigyelhetik, hogy a beavatkozások milyen változásokat idéznek elő az épület energiahasználatában, milyen megtakarítással járnak. https://www.youtube.com/watch?v=-ERy6zZp_MQ
A projekt célja, elvárt eredmények	A projekt célja, hogy az energetikai rekonstrukciókkal javítsa a meglévő önkormányzati épületek energiahatékonyságát, ezzel csökkentse az üzemeltetési költségeket és a széndioxid kibocsátást. Az épületek energiafelhasználása hosszú távon hozzájárul az egészséges környezet kialakításához és az életminőség javulásához.
Kimeneti indikátorok	• hőszigetelt közintézmények száma (db) • IT vezérelt épületenergetikai rendszerrel ellátott középület száma (db) • Beépített napelemek teljesítménye (Wp)
Partnerek, stakeholderek	Jászsegyesi Önkormányzat és társai
Előkészítettség	

	<i>Projekt kezdeményezés: az elmúlt években már elindult a középületek energetikai korszerűsítése</i>
Edukáció	Az elkészült energetikai felújítás eredményének bemutatása, szemléletformálás: - nyílt napok szervezése szakemberek, társasház üzemeltetők számára - információs kiadványok, rövidfilmek és hírek a lakosság számára

Projekt	Barnamezős területek újragondolása
Projektgazda	Józsefvárosi Önkormányzat
Projekt felelős	<i>A projektért felelős személy és elérhetősége</i>
A projekt indoklása, szükségessége	Budapest Főváros Önkormányzata megbízásából a Budapest Főváros Városházai Tervező Kft. 2015 májusában elkészítette a <i>Barnamezős területek katasztere</i> c. metodikai dokumentumot, amely elsősorban a város kompaktságának megőrzését, megszüntesse a funkcióhiányokat és támogassa a fenntartható növekedést és az átmeneti hasznosítást célozza. A rendszerváltás számos területet hagyott maga után, amelyek vagy elavult állapotukban maradtak, vagy más funkciónak próbálnak megfelelni sokszor értékes városi zónákban, alulhasznosítottan, leromlott állapotban. A beavatkozási lehetőségekre számos fővárosi jó példát is lehet látni (Millenáris, Graphisoft park), amelyek mutatják, hogy e területek tervszerű fejlesztésével értéket lehet teremteni. Józsefvárosnak, a jelentős barnamezős területeknek köszönhetően, kiterjedt tartalék fejlesztési területek állnak rendelkezésre. Ezeknek egy része várhatóan továbbra is gazdasági, kereskedelmi funkciót fog betölteni, de elindultak kulturális és sport célú beruházások is. Annak érdekében, hogy a kerület számos rozsdaovezete jobban integrálódjon a városszövetbe, továbbá városképileg és funkcionálisan is kedvezőbb összképet mutasson, széleskörű, az érintettekkel rendszeresen egyeztetett, a fenti metodikára támaszkodó helyi stratégiát szükséges készíteni. Ezzel a projekt hozzájárul az Okos környezet modul teljesítéséhez.
Kapcsolódás	Stratégiai cél: Zöldülő belváros Prioritás: Okos környezet Intézkedés: Barnamezős területek hasznosításának támogatása Ráépülő intézkedés: Városi zöldinfrastruktúra fejlesztése A projekt alapot és információt szolgáltat egyes barnamezős beruházások megvalósításához. Ugyanakkor a főváros által kidolgozott metodika szerint inputot is jelent majd a horizontális célként megfogalmazott Adatvagyon létrehozásához.

A projekt tartalma	A projekt felépítése a következő: • Kerületi barnamezős adatbázis létrehozása • A területek rendszerbe foglalása hasznosíthatóság és fejleszthetőség szempontjából • Interaktív Barnamezős Információs Rendszer létrehozása, térképi elemekkel, befektetői igények kiszolgálásával
Jó gyakorlat példa	Tempelhofer Freiheit: Berlin volt városi repterének közösségi fejlesztése A "Tempelhofer Freiheit", a bezárt tempelhofi repülőtér területén létesült park 2010-ben nyitott meg. A park egy hosszú fejlesztési projekt során alakul ki, nyeri el funkcióit. A park előzetes átalakítási terve alapján a lehetséges funkciók kialakítására 2007-ben közösségi ötletpályázatot szerveztek, amelyen a terület jövőjére vonatkozó több száz ötlet gyűlt össze. A győztes ötletek alapjául szolgálnak a park további fejlesztésének, az egykori repülőtér újraprogramozásának és rehabilitációjának. http://polyaklevente.net/wp-content/uploads/2015/05/Nemz_varosfejl_io_gyakorlatok-sm.pdf
A projekt célja, elvárt eredmények	Cél korszerű területmenedzsment létrehozása, amely eredményeként létrejön egy informatív adatbázis, amely segíti az elhagyott területek hasznosítását, a környezeti állapot javulását a barnamezős területek és végső soron a kerület értékének emelését.
Kimeneti indikátorok	• ingatlanhasznosítási ráta nő (%) • felújított, korszerűsített területek aránya nő (%) • kerületi vállalkozási aktivitás nő (vállalkozás/1000 lakos) • kerületi foglalkoztatottság nő (%)
Partnerek, stakeholderek	• Józsefvárosi önkormányzat Vagyongazdálkodási egysége • helyi vállalkozók • ingatlan tulajdonosok • civil szervezetek • helyi lakosság • esetleg a kapcsolódó kerület képviselői
Előkészítettség	Létező, a főváros által kidolgozott módszertan
Edukáció	Nemzetközi projekteken való részvétel (URBACT), tanulmányutak

Prioritás: Okos gazdaság

Projekt	Kísérleti laborok indítása startupok, cégek számára egyetemek és közintézmények bevonásával (living lab)
Projektgazda	Józsefvárosi Önkormányzat
Projekt felelős	Józsefvárosi Községiért Nonprofit Zrt.
A projekt indoklása, szükségessége	Józsefvárosban a fővárosinál sűrűbb a vállalkozások jelenléte, amely a kft-k relatív magas számából adódik. Kedvező potenciált jelent a kerületben található egyetemek által nyújtott kutatói környezet, hiszen a K+F potenciális húzóágazat, amely az innováció és kreatívipar egyik alappillére. A kreatív iparba sorolva a művészettel, alkotással, kultúrával, IKT-vel összefüggő szellemi tevékenységgel foglalkozó vállalkozások esetében a regisztrált cégek 2016 évi aránya Józsefvárosban (30,9%) alatta marad a fővárosinak (33,8%), azonban az itt található egyetemek együttműködése további potenciált jelentenek a kreatív ipar fejlődése számára. Józsefváros magas vállalkozói sűrűségével, az egyetemek jelenlétével tehát az innováció legfontosabb háttérét tudja adni: „városi kísérleti laborok” indításával a startupok, KKV-k projektjei számára a kerület jó terepet biztosíthat a folyamatos tesztelést igénylő fejlesztésekhez. A projektek akkor tudnak igazán sikeresek lenni, ha az oktatási intézmények mellett az önkormányzat és közintézményei, egyéb szolgáltatók, valamint a lakosok is részt vesznek a fejlesztési-tesztelési folyamatokban.
Kapcsolódás	Stratégiai cél: Prosperáló Józsefváros Prioritás: Okos gazdaság Intézkedés: Kísérleti laborok indítása startupok, cégek számára egyetemek és közintézmények bevonásával (living lab) A projekt az „Kísérleti laborok indítása startupok, cégek számára egyetemek és közintézmények bevonásával (living lab)” című intézkedés részeként valósítható meg. A projekthez kapcsolódó további intézkedések: Előfeltételként szükséges, megvalósítást segítő intézkedés: • Beruházásösztönző szabályozási környezet kialakítása • E-ügyintézés elindítása, bővítése • Önkormányzati belső együttműködések koordinálása • Helyi adatpolitika létrehozása Komplementer intézkedés: • Város/kerületi marketing erősítése • Digitális írástudás programok szervezése A projekt és a kapcsolódó fenti intézkedések megvalósításával növekszik az innovatív vállalkozói lendület, új munkahelyek jelennek meg, a

	kerületben elérhető szolgáltatások színvonala és ezáltal az általános jólét is növekedésnek indul.
A projekt tartalma	Célszerű a vállalkozásfejlesztési tevékenységet Józsefváros hosszú távú terveihez igazítani, tehát fontos, hogy az inkubációs szervezet irányítója (tulajdonosa) közvetlenül az önkormányzat legyen. Javasolt egy nonprofit szervezet létrehozása, amely a kerület elsődleges gazdasági fejlesztési ügynökségeként funkcionál, és mind induló, mind pedig már működő vállalkozások számára nyújt különböző szolgáltatásokat. A széleskörű szolgáltatások kiterjedhetnek egyrészt szakmai mentoráció, valamint a kedvező életkörülmények (irodahelyiség, kedvezményes adók, magas életminőséget biztosító lakások) nyújtására.
Jó gyakorlat példa	<u>Forum Virium Helsinki:</u> A Forum Virium Helsinki városának smart és open city törekvéseit gyakorlatba ültetni és megvalósítani hivatott innovációs szervezeti egysége. Célja új digitális szolgáltatások kifejlesztése vállalatokkal, egyetemekkel, közintézményekkel és a lakosokkal együttműködve. https://forumvirium.fi/en/ <u>Amsterdam Smart City (ASC):</u> Az ASC a város és vonzáskörzetének innovációs platformja, amely lehetőséget nyújt az üzleti, lakossági, közigazgatási és tudományos szektoroknak, hogy innovatív ötleteket és megoldásokat keressenek a város problémáira. A nyílt platformon megjelenő projektekhez minden szférából lehetséges csatlakozni, ezzel segítik az innovációs együttműködések felpozícionálását. 2009 óta az ASC már több mint 91 projekt beindítását segítette és körülbelül 100 tagból álló aktív partneri körrel rendelkezik, akik a potenciális fejlesztésekben szakmai és befektetői részt tudnak vállalni. https://amsterdamsmartcity.com/ <u>Invest Ottawa:</u> Ottawa városának finanszírozásában álló inkubációs szervezet, amely olyan gazdaságfejlesztési programokat és kezdeményezéseket valósít meg, amelyek növelik a vállalkozói lendületet, a jólétet és a munkahelyeket Ottawában és környékén. Célja, hogy Ottawát Kanada leginnovatívabb városává tegye. Az Invest Ottawa szolgáltatásai közé tartozik az induló vállalkozások (startupok) segítése, a meglévő vállalkozások fejlesztése, vonzó globális és helyi üzleti vonzerő megteremtése, valamint Ottawa diverzifikált gazdaságának és magas életminőségének népszerűsítése. Nem csak technológiai fókuszú vállalkozások mentorálását vállalják, de legtöbb ügyfelük a különböző – köztük az autonóm járművek fejlesztéséhez kapcsolódó - technológiákra koncentrálnak. https://www.investottawa.ca/

A projekt célja, elvárt eredmények	A projekt célja széles körű, hatékony partnerségek kialakításának elősegítése, valamint a helyi vállalkozások támogatása annak érdekében, hogy életképes termékek és szolgáltatások jöjjenek létre, amelyek aztán javítják a helyi életszínvonalat és a kerület versenyképességét. A sokszereplős együttműködésekben olyan sikeres projektek valósulhatnak meg, amelynek eredményei hosszú távon be tudnak épülni a kerület működésébe. Ezért fontos, hogy a kerület közintézményei is támogassák a fejlesztéseket és befogadják azok eredményeit, ezzel optimalizálva a szolgáltatások nyújtását és hatékonyságuk ellátását. Ezek az együttműködések minden érintettnek előnyt jelentenek és sikeres termékekhez, illetve vonzó városi környezethez vezetnek.
Kimeneti indikátorok	Inkubált vállalkozások száma (db/év) A tesztelésbe bevont helyi lakosok, egyetemisták, vállalkozások, intézmények munkatársainak száma (fő/projekt/év)
Partnerek, stakeholderek	
Előkészítettség	Projektötlet: még semmiféle előkészítő anyag nem létezik
Edukáció	A folyamatos tesztelést igénylő fejlesztések (termékek, szolgáltatások) és a tesztelési folyamat menetének és feltételeinek megismerésére vonatkozóan részletes tájékoztatás nyújtása szükséges a tesztelésben résztvevő szereplők (lakosok, vállalkozások stb.) számára.

Projekt	Önkormányzati tulajdonú ingatlanok újrahasznosítása
Projektgazda	Józsefvárosi Önkormányzat
Projekt felelős	Józsefvárosi Gazdálkodási Központ Zrt.
A projekt indoklása, szükségessége	Az önkormányzati vagyona az alábbi helyi jogszabályok vonatkoznak: • Az Önkormányzat tulajdonában álló nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérbeadásának feltételeiről szóló 35/2013. (VI.20.) önkormányzati rendelet; • Az Önkormányzat tulajdonában álló nem lakás céljára szolgáló helyiségek elidegenítésének feltételeiről szóló 32/2013. (VII.15.) önkormányzati rendelet. Ezek közül, gazdasági szempontú újrahasznosítási céllal az üzleti vagyonrész, azon belül a helyiségvagyon és annak hasznosítása szolgálhatja a helyi piacélénkítést. Józsefváros gazdasági programja szerint 2014. dec.31-én 1834 db önkormányzati nem lakás célú helyiség volt, amelyből 584 bérbeadás útján hasznosítva van (125 jogcím nélkül hasznosított). A bérbeadások kívánatos növekedését szolgálhatja a bérbeadások és a bérleti díj megállapítás rugalmassága. A tartósan üres, kedvezőtlen adottságúakat árverésen értékesítik, így évente kb. 20 ingatlannal csökken az állomány. Cél, többek között, hogy a bérbeadás során beszámíthatók legyenek a felújítás, korszerűsítés költségei. A telekvagyon jelenleg 59 db.

	telekből áll (14 van bérbeadva, 39 nem hasznosítható). Cél ezek értékesítése vagy bérlakás-állomány bővítése. A távlatos önkormányzati ingatlangazdálkodás érdekében célszerű az ingatlanportfóliót a helyi gazdaságélénkítés, illetve szociális és / vagy komplex rehabilitációs folyamatok szolgálatába állítani. Ily módon több okos város alrendszerre is kifejtheti hatását: gazdaság, életkörülmények, továbbá zöldterületként vagy parkolóként történő telekhasznosítással: okos környezet, mobilitás. Mindezek az élhetőség és a versenyképesség növeléséhez járulnak hozzá.
Kapcsolódás	Stratégiai cél: Prosperáló Józsefváros Prioritás: Okos gazdaság Intézkedés: Önkormányzati ingatlanvagyon hasznosítása Előfeltételként szükséges, megvalósítást segítő intézkedés • Kerületi információs és döntéstámogató rendszer kialakítása • Önkormányzati belső együttműködések koordinálása • Beruházás-ösztönző szabályozási környezet kialakítása Komplementer intézkedés • Város/kerületi marketing erősítése Az <i>Önkormányzati ingatlanok újrahhasznosítása</i> c. projekt kapcsolódik a <i>Barnamezős területek újragondolása</i> projekthez. Segítségül szolgálhat a csereingatlanokkal, ideiglenes elhelyezéssel a folyamatban lévő, illetve további tervezett városnegyed rehabilitációk megvalósításához.
A projekt tartalma	A projekt tartalma az alábbi elemekből áll, amelyekben fő szempont a helyi lakosok, vállalkozók igényeinek megismerése, figyelembevétele: • Az önkormányzati ingatlan portfólióra részletes hasznosítási stratégia készítése, amelynek elemeit a kerületi marketing stratégia is tartalmazza; • A hasznosításhoz szükséges beruházás-ösztönző szabályozási környezet kialakítása; • Ideiglenes (esetleg közösségi) hasznosítási ötletpályázat lebonyolítása.
Jó gyakorlat példa	A köztulajdonban levő ingatlanok kezelését több különböző igazgatási szinten, különféle hivatalokban és intézményekben végzik. Ezért nem könnyű egy város összes köztulajdonban levő ingatlanáról nyilvántartást vezetni. De fontos, hogy legyen ilyen, rendszeresen aktualizált, áttekinthető és nyilvánosan hozzáférhető adatbázis. Nyilvános, online, GIS alapú eszközökkel, a közrészvétel bevonásával jól lehet aktualizálni a nyilvántartást. Közösségi hozzájárulás (crowdsourcing) módszerével lehet osztályozni például az ingatlanokat fizikai állapot és potenciális hasznosítás szerint. Több európai város (pl.: Athén, Helsinki, Riga stb.) használja jó eredménnyel ezeket az eszközöket. Összefoglaló 17 ötletről az önkormányzati ingatlanok hasznosítására vonatkozóan az URBACT programok tapasztalatai alapján: http://urbact.eu/17-%C3%B6tlet-az-%C3%B6nkorm%C3%A1nyzati-

	ingatlanok-hasznos%ADt%A1s%A1ra
A projekt célja, elvárt eredmények	A projekt célja: az önkormányzati ingatlanvagyon hasznosítása Józsefváros gazdasági, társadalmi és környezeti jövőképeinek szolgálatában. Ennek elérésének eredményeképpen javul • a kerület és egyben a főváros környezetének minősége, • az ingatlanok minősége, növelve azok értékét, • tudatos tervezés jelentősége, ami csökkenti az ad-hoc fejlesztések arányát, növelve a kiszámíthatóságot.
Kimeneti indikátorok	• Hasznosított önk. ingatlanok arányának növekedése (jelenleg 32% nem lakás célúaknál, telkek esetében 70%) • hosszú távra hasznosított ingatlanok aránya (%) • átmeneti hasznosítású ingatlanok aránya (%) • kitűzött célok esetén a cél elérését mutató indikátorok (pl. szociális, közösségi, zöldfelületi, idegenforgalmi)
Partnerek, stakeholderek	• helyi lakosság • helyi vállalkozók • helyi köztisztviselők
Előkészítettség	Projektötlet: Józsefváros gazdasági programja, vagyongazdálkodási terve tartalmazza az önkormányzati ingatlanok jelenlegi (2014.XII.) felmérését és kezelési szándékait.
Edukáció	Részvétel nemzetközi tapasztalatokat cserélő projektekben (URBACT)

Projekt	Józsefvárosi Sportpálya Udvar
Projektgazda	Józsefvárosi Önkormányzat
Projekt felelős	Polgármesteri Hivatal
A projekt indoklása, szükségessége	Józsefváros nagyterjedésű barnamezős területekkel rendelkezik. 2013-ban a kerület vezetése döntött a piac bezárásáról és a területen szabadidő-, sport és kulturális központ létesítéséről, amely jelentős zöldterületi funkciót is ellát majd. A fejlesztéseknek az egész főváros szempontjából is jelentősége lesz, értékes, turisztikailag (is) vonzó térség kialakulásával. A jelenleg elhanyagolt, kihasználatlan barnamezős terület jó közlekedési kapcsolatokkal rendelkezik, és egy a közelmúltban készült hévízbeszerzési szakvélemény szerint 1300-1400 m mélységben 70-72 C°-os víz található, amelynek összetétele a Széchenyi és Paskál fürdőkével megegyező.
Kapcsolódás	Stratégiai cél: Prosperáló Józsefváros Prioritás: Okos gazdaság Intézkedés: Sajátos turisztikai arculat kialakítása Előfeltételként szükséges, megvalósítást segítő intézkedés

	• Kerékpáros és gyalogos infrastruktúra komplex fejlesztése • Városi zöldinfrastruktúra fejlesztése • Városnegyed rehabilitációs programok • Köztérfejlesztések Komplementer intézkedés • Város/kerületi marketing erősítése <i>Az Önkormányzati ingatlanok újrahasznosítása és a Barnamezős területek újragondolása, valamint a Józsefváros mobilalkalmazás fejlesztése projekt kapcsolódik ehhez a projekthez, de kapcsolódhat hozzá az <i>Intelligens parkolás</i>, a <i>Kerületi zöldfelületi kataszter kialakítása</i> is.</i>
A projekt tartalma	A projekt tartalma az alábbi elemekből áll • A szennyezett terület kármentesítése • Sportkomplexum létrehozása (MTK edzés- és versenylehetőségeinek, utánpótlás-nevelésének célját szolgáló létesítményfejlesztési programjának) • A Kézilabda szövetség számára kézilabda csarnok, fedett strandkézilabda-pályák kialakítása • Strand- és gyógyfürdő építése (összesen 5800 m² épület, kb. 10 medencével, 450 fős befogadóképességgel, 200 állásos gépkocsi- és 200 állásos kerékpártárolóval; gyógyászati részleg, egész évben működő élményfürdő, gyermekrészleg, szaunák, gőzkamrák, nyári strandrész és kiszolgáló helyiségek)
Jó gyakorlat példa	A8ernA, Zaanstadt (Hollandia) Az 1970-es években épített A8 autópálya valósággal kettévágta az Amsterdam melletti kisváros, Koog aan de Zaan centrumát. Az autópálya alatti negyvenméteres sáv évtizedekig senkiföldjének számított. A városháza 2003-ban kezdett rehabilitációs folyamatában a hatalmas infrastrukturális elemet határ helyett lehetőségként, árkádként kezelte, amely alatt létrehozható egy köztér. A város lakóinak bevonásával, egy közösségi konzultációs folyamat eredményeképpen születtek meg az autópálya alatti térben kialakított funkciók. Nemzetközi Városfejlesztési Példák, Jó Gyakorlatok (<i>Infrastrukturális elemek újrahasznosítása, a város és a közlekedés viszonyának újragondolása</i> c. fejezet): http://polyaklevente.net/wp-content/uploads/2015/05/Nemz_varosfejl_jo_gyakorlatok-sm.pdf
A projekt célja, elvárt eredmények	Cél: • A kerület barnamezős területeinek hasznosítása • Józsefváros szabadidő- és zöldterületeinek növelése • Fővárosi jelentőségű és vonzású területfejlesztés megvalósítása Eredmény: • Józsefváros sajátos idegenforgalmi arculatának erősödése • A kerület zöldfelületi mutatóinak növekedése

	• A főváros számára új zöldfelület létrehozása
Kimeneti indikátorok	• Lakosra jutó zöldfelület m² nő (m²/fő) • Helyi idegenforgalmi bevételek nőnek (IFA Ft) • A létesítmények látogatóinak száma nő (fő/nap)
Partnerek, stakeholderek	• Józsefvárosi Önkormányzat • A területen illetékes sportegyesületek, szövetségek (Kézilabda, MTK) • helyi vállalkozók • helyi lakosság • civil szervezetek • Sorsok háza képviselői • szomszédos területek tulajdonosai • Budapest Gyógyvizei és Hévízei Zrt.
Előkészítettség	Rendelkezésre állnak tervek, lezajlott tervpályázat, volt termálvízre vonatkozó próbafúrás és bevizsgálás
Edukáció	Részvétel nemzetközi tapasztalatokat cserélő projektekben (URBACT)

Prioritás: Okos kormányzás

Projekt	Részvételi költségvetés kísérleti bevezetése a helyi közösségek támogatására (living lab)
Projektgazda	Józsefváros Önkormányzat
Projekt felelős	Polgármesteri Hivatal
A projekt indoklása, szükségessége	Józsefváros kedvezőtlen szocio-demográfiai helyzete, az alacsony iskolázottság, az alacsony jövedelmek, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek kimagasló aránya jelentős problémákat okoz és visszahat a gazdasági, környezeti helyzetére is. Az elmúlt évek városrehabilitációs programjai, megmutatták, hogy a lakók bevonása növeli a projektet sikerességét, jelentősen képes csökkenteni a társadalmi feszültségeket. A városrehabilitációs program folytatásaként javasolt egy olyan, egész kerületet érintő programot elindítani, amely a szegénység okainak kezelésére, illetve a kerület fejlesztési stratégiájában kiemelt célokhoz kapcsolódó szemléletformálásra a közösség által megvalósított partnerségi projekteket finanszíroz. Az évenként támogatandó projektek kiválasztására javasolt részvételi módszerek alkalmazása, amelyek lehetővé teszik az állampolgárok számára a közpénzből megvalósuló projektek megismerését, megvitatását és rangsorolását, és megadja számukra a jogot arra, hogy valódi döntéseket hozhassanak a kerület gazdálkodásáról.

Kapcsolódás	Stratégiai cél: Prosperáló Józsefváros Prioritás: Okos kormányzás Intézkedés: Részvételi költségvetés kísérleti bevezetése (Living lab) A projekthez kapcsolódó egyéb intézkedések: Előfeltételként szükséges, megvalósítást segítő intézkedés: • Önkormányzati belső együttműködések koordinálása • Kerületi információs és döntéstámogató rendszer kialakítása Komplementer intézkedés: • Klímaadaptáció és szemléletformálás • Helyismereti programok, tananyagok fejlesztése • Digitális írástudás programok szervezése • Iskolai mentorprogram a végzettség növeléséért • Kerületi integrációs és közösségfejlesztő programok elindítása
A projekt tartalma	A kerület civil szervezetei és kis és középvállalkozásai által megvalósított kisorprojektek finanszírozása, az alábbi témakörök mentén: • Hátrányos helyzetű lakosok számára foglalkoztatási programok indítása • Szegénység okainak kezelése • Klímaadaptáció és szemléletformálás • Helyismereti programok, tananyagok fejlesztése • Digitális írástudás programok szervezése • Iskolai mentorprogram a végzettség növeléséért • Kerületi integrációs és közösségfejlesztő programok elindítása A kisorprojektek megvalósítóival (civil szervezetek, kis- és középvállalkozók) az önkormányzat társszervezetet hoz létre, amely minden évben meghatározza a finanszírozási célokat, dönt a beérkező pályázatokról, értékeli a megvalósult programokat. Évente megvalósítási terveket alakítanak ki, monitorozzák az elért eredményeket. Tájékoztató kampány, közösségi oldal indítása, a megvalósult programokról, az elért eredményekről. A program költségvetéséről. Az aktuális évi célok meghatározásáról.
Jó gyakorlat példa	Lisszabon: A kiemelt intervenciók területeiről szóló lisszaboni helyi fejlesztési stratégia a város számára egy integrált eszköztárat kínál, amely közös irányítási folyamaton alapul. Olyan alulról felfelé építkező részvételi megközelítést szervez és hoz létre, amely biztosítja a horizontális és együttműködésen alapuló helyi megközelítést, a társadalmi, gazdasági, környezeti és városi kirekesztés csökkentése és enyhítése, valamint a társadalmi területi kohézió erősítése érdekében. https://www.youtube.com/watch?v=Cgdx0h7zMKs
A projekt célja, elvárt eredmények	A cél a helyi szervezetek és közösség aktivitásának erősítése, az együtt dolgozás és a közös megoldási tervek kialakítása. A létrehozott koordinációs szervezet által támogatott és a benne részt

	vevő civil szervezetek és kis- és középvállalkozók megvalósított programok folyamán cél: a szegénység csökkentése, hátrányos helyzetű fiatalok segítése, társadalmi integráció, környezeti és közösség szemléletformálás.
Kimeneti indikátor	• Évente 5-10 kisprojekt, maximum 5 millió forint/projekt költségvetéssel • Bevont civil szervezetek száma (db/projekt/év) • Bevont kis- és középvállalkozások száma (db/projekt/év) • Bevont lakosok száma (fő/projekt/év) • Bevont hátrányos helyzetű fiatalok száma (fő/projekt/év)
Partnerek, stakeholderek	• önkormányzat • civil szervezetek • kis- és középvállalkozók • oktatási intézmények • lakosság
Előkészítettség	Projektötlet
Edukáció	Kétféle célcsoportot érintő edukációs tevékenység szükséges: • A programban részt vevő civil szervezet, vállalatok, közösségek, oktatási intézmények megvalósításhoz kötődő oktatása, amelyen projekt-lebonyolításhoz kapcsolódó pénzügyi, szervezeti, adminisztrációs ismereteket kapnak. • A helyi lakosok rendszeres tájékoztatása a közösségi részvétel előnyeiről, eredményekről.

Projekt	Józsefváros mobilalkalmazás fejlesztése
Projektgazda	Józsefvárosi Önkormányzat
Projekt felelős	Felgármesteri Hivatal
A projekt indoklása, szükségessége	A lakosok körében végzett felmérésben kiderült, hogy a többség igénybe venne elektronikus szolgáltatásokat a kerületben, többek között a hivatali ügyintézéshez, egészségügyi ellátáshoz, parkoláshoz és kulturális szolgáltatásokhoz kapcsolódóan. További egyértelmű visszajelzés volt, hogy az e-szolgáltatásoktól gyorsabb reakcióidőt és eljárásrendet várnak el elsősorban a hivatali ügyintézésben. Az önkormányzat hosszú távú célkitűzése a digitalizáció, hogy a munkafolyamatokat és ügyintézés teljes mértékben elektronikus alapokra helyezze, és ösztönözze, előnyben részesítse a lakosokat, hogy minél hamarabb átálljanak a digitális szolgáltatások igénybevételére. Ezt részben úgy tudja megtenni, hogy szolgáltatásait átláthatóvá teszi, integrálja, és a könnyebb felhasználhatóság érdekében egy platformon teszi elérhetővé (pl. mobilapplikáció).
Kapcsolódás	Stratégiai cél: Prosperáló Józsefváros Prioritás: Okos kormányzás Intézkedés: E-ügyintézés elindítása, bővítése

A projekt az „E-ügyintézés elindítása, bővítése” című intézkedés részeként valósítható meg.

A mobilapplikáció feladata, hogy egyetlen rendszerbe integrálja Józsefváros honlapjának, jelenleg meglévő, valamint a 2018. évben leállított korábbi mobilapplikációjának, a Józsefváros Kártya rendszer, valamint a kerületben elérhető egyéb városi szolgáltatások elérését.

A mobilapplikáció sikeressége érdekében javasolt azt két lépésben megvalósítani.

- Első lépésként az önkormányzat már meglévő alkalmazásainak funkcióinak áttekintése, racionalizálása történik,
- Második lépésben pedig azok kiegészítése szükséges új, a helyi érintettek által igényelt, a kor lehetőségeinek és elvárásainak megfelelő modulokkal, amelynek eredményeként egy szofisztikáltabb és a helyi igényekre reflektáló mobilalkalmazás jön létre. Fontos, hogy az informatikai fejlesztések kapcsán a bekerülési és esetlegesen emelt fenntartási költségekkel is számoljon a projekt a közreműködő/érintett intézményeknél, cégeknél.

A projekthez kapcsolódó további intézkedések:

Előfeltételként szükséges, megvalósítást segítő intézkedés:

- Önkormányzati belső együttműködések koordinálása
- Helyi adatpolitika létrehozása

Ráépülő intézkedés:

- Kísérleti laborok indítása startupok, cégek számára egyetemek és közintézmények bevonásával (living lab)
- Város/kerületi marketing erősítése

Komplementer intézkedés:

- Digitális írástudás programok szervezése

A projekt és a kapcsolódó fenti intézkedések megvalósításával javul az önkormányzat működésének hatékonysága, a digitális szolgáltatásokkal való ellátottság a kerületben, amely kényelmesebb, gyorsabb, könnyebb ügyintézés tesz lehetővé, amely ezáltal megkönnyíti a mindennapi teendők ellátását. Továbbá bizonyos funkcionalitások révén a helyiek jobban bevonhatók a közügyekbe, segíti elköteleződésüket a helyi ügyek iránt (pl. bejelentő, e-szavazás, e-véleménynyilvánítás), közvetlenebb kommunikáció alakulhat ki a lakosok és az önkormányzat között, amelynek segítségével egy bizalmasabb kapcsolat alakulhat ki közöttük.

A projekt elmaradása esetén az önkormányzati szolgáltatások ellátásának hatékonysága a jelenlegi szinten marad (az ügytípusok kevésbé átlátható rendszere, a hagyományos módszerek által ellátott, papír alapú és lassú ügyintézés), amely nem elégíti ki a 21. századi kor és lakosok elvárásainak

	igényeit.
A projekt tartalma	A mobilalkalmazás segítségével minden kerületi lakos, vállalkozó vagy átutazó turista a lehető legegyszerűbben és leghatékonyabban képes igénybe venni a kerületben elérhető szolgáltatásokat vagy megtalálni azokat az információkat, amelyek megkönnyítik napi teendői, feladatai ellátását. Ehhez megfelelő kiindulási alapként szolgál az önkormányzat által egykor üzemeltetett applikáció, amely a kerület alapinformációi mellett néhány turisztikai információt is szolgáltat; a kerület által működtetett honlap, amely részletesen bemutatja az önkormányzat és hivatal felépítését, működési struktúráját, az aktuális fejlesztéseket, nyomon követhető a Képviselő-testület és bizottságok ülései, az előterjesztések és határozatok jól kereshetők stb.; valamint a már bevezetett, több mint 50 helyen kedvezményeket nyújtó Józsefváros Kártya, amelynek bekapcsolása a rendszerbe szintén kiemelt fontosságú feladat. Elemei: • beszerzési eljárás kiírása • Józsefváros applikáció alapfunkcióira, majd annak továbbfejlesztésére vonatkozó, II. ütemben megvalósítandó koncepciójának kidolgozása (vállalkozó által) • mobilalkalmazás tesztelése, bevezetése I. ütemben • az I. ütemben átadott, bevezetett alkalmazás és felhasználói visszajelzések alapjaira épülő alkalmazás képességének bővítése az I. ütemben elkészített továbbfejlesztési koncepció alapján • a mobilalkalmazás bevezetése kibővített tartalommal II. ütemben
Jó gyakorlat példa	Saarbrücken városi mobilapplikáció: A 2011 óta elérhető alkalmazás naprakész információt nyújt Saarbrücken városáról, kínálatáról, szolgáltatásairól a városlakók, turisták, üzletemberek stb. számára. Az app könnyen kezelhető, egy kattintással elérhetők a város különböző szolgáltatásai, legyen szó egy látványosságról, múzeumról, szálláshelyről, a moziműsorról, parkolási információkról, az önkormányzat értesítéseiről és irodáinak nyitvatartásáról, a városi eseményekről. Szinte minden oldalhoz tartozik képgaléria, ami élvezetesebbé teszi az app használatát, a struktúra átlátható, gyorsan el lehet jutni a keresett információhoz. Az applikáció letöltése és használata ingyenes. http://www.saarbruecken.de/rathaus/presse_und_online/saarbruecken_app
A projekt célja, elvárt eredmények	A mobilalkalmazás eredményeként létrejön egy, a józsefvárosiak, illetve más érintett felhasználók életét megkönnyítő, az önkormányzati és egyéb szolgáltatások igénybevételét egyszerűsítő, moduláris, legnépszerűbb

	mobil platformokon (android, ios) elérhető mobilapplikáció.
Kimeneti indikátorok	Android és iOS platformokon elérhető 1 db mobilalkalmazás A mobilalkalmazással elért felhasználók száma összesen (ezer fő/év)
Partnerek, stakeholderek	A potenciális felhasználók köre minden, okostelefonnal rendelkező helyi lakos, vállalkozó és turista. (A kérdőívben megkérdezettek 84,9%-a használ mindennapjai során okostelefont és a megkérdezettek mindegyike használ valamilyen netes applikációt.) A projekt megvalósításában partner lehet a Józsefvárosi Gazdálkodási Központ (JGK), aki a meglévő alkalmazást üzemelteti, a Józsefvárosi Közösségeiért Nonprofit Kft. (JKN), akinek a mobilalkalmazás terjesztéséért felelős kommunikáció lebonyolításában lehet fontos szerepe. <i>További partnerek</i>
Előkészítettség	Projekt-kezdeménnyezés: a fent említett kezdeményezések (meglévő applikáció, Józsefváros Kártya és honlap) továbbgondolása alapján az önkormányzat jelenleg készíti elő az új mobilalkalmazás fejlesztésére irányuló ajánlattételi felhívást. A beszerzés várható kiírása: 2018. szeptember.
Edukáció	A Józsefvárosban jelenleg elérhető (jogsabályok alapján kötelezően bevezetendő) elektronikus szolgáltatások kapcsán eddig az a tapasztalat, hogy a célzottan a szolgáltatások használatát segítő tájékoztató és felhasználói útmutató sem nyújt elegendő segítséget a szolgáltatások zökkenőmentes igénybevételéhez. Ez azért nem meglepő, mert az ügyfelek, igénylők sok esetben személyes ügyintézés során sem tudnak önállóan eljárni (pl. egy közterület-használati engedélyre vonatkozó kérvényt kitölteni). A papír alapú ügyintézés teljes kiiktatása azért is nehéz feladat azért, mert az idősebbek csak ilyen formában tudnak ügyeket intézni. A kérdőívben arra a kérdésre, hogy a digitális eszközök és folyamatok hatékonyabb felhasználása érdekében igényelnének-e, részt vennének-e valamilyen tanfolyamon, oktatáson, továbbképzésen, a válaszadók 71,5%-a nemmel felelt. Ez arra enged következtetni, hogy a válaszadók zöme magabiztos és tudatos felhasználó (tekintettel arra, hogy a válaszadók 82,6%-a 65 év alatti), azonban a 28,5%, aki igennel felelt, nem elhanyagolható. Köztük a legtöbben a mindennapokban használt digitális eszközök (pl. okostelefon, hordozható számítógép) funkcióinak szélesebb körű megismerésére, azok használatának tökéletesítésére irányuló, valamint az online (köztük a hivatali) ügyintézéshez és a szolgáltatások lehetőségeinek megismeréséhez kapcsolódó oktatást tartanának a legfontosabbnak.

	A mobilalkalmazás széles körű elterjedéséhez tehát mindenképpen célzott edukációs tevékenység szükséges, amely • Egyrészt a mobil készülékek funkcióinak megismerésére és hatékonyabb felhasználására, valamint • A mobilalkalmazás által nyújtott szolgáltatások és az azokhoz kapcsolódó eljárások, lehetőségek megismerésére irányul.
--	--

Projekt	Józsefváros adatpolitikai stratégiájának kidolgozása
Projektgazda	Józsefvárosi Önkormányzat
Projekt felelős	-
A projekt indoklása, szükségessége	Az önkormányzat és közszolgáltatói által nyújtott szolgáltatások működése során nagy mennyiségű adat keletkezik, amelyek elsődleges (közcélu) és másodlagos (gazdasági, társadalmi) hasznosítása nagy eredményekkel járhat a kerület fejlődésében. A kerületben jelenleg elérhető adatok szisztematikus gyűjtése és kezelése nem megoldott, így az azok hasznosításában rejlő potenciális lehetőségek sem átláthatók. Józsefváros adatpolitikai stratégiájának célja a rendelkezésre álló adatvagyon felmérése, rendezése, valamint az adatgyűjtés, újrahasznosítás és fejlesztés kereteinek meghatározása. Stratégiai cél: Prosperáló Józsefváros Prioritás: Okos kormányzás Intézkedés: Kerületi információs és döntéstámogató rendszer kialakítása A projekt a „Kerületi információs és döntéstámogató rendszer kialakítása” című intézkedés részeként valósítható meg. Az intézkedés további projektjei lehetnek: • Józsefváros területi információs rendszerének létrehozása (térinformatikai adatok tárolásával együtt, open data rendszer) • Városi dashboard kialakítása (városvezetés számára a város infrastruktúrájának nyomonkövetése, vezérlése és optimalizálása) • Városi adatgyűjtő és monitoring hálózat kiépítése (szenzorok kialakítása)
Kapcsolódás	A projekthez kapcsolódó további intézkedések: Ráépülő intézkedés: • Dinamikus parkolási rendszer bevezetése • Klímaadaptáció és szemléletformálás • Az autóhasználat mérséklésének ösztönzése • Városi zöldinfrastruktúra fejlesztése • Épületek energetikai-fejlesztési programok indítása • Beruházásösztönző szabályozási környezet kialakítása • Kísérleti laborok indítása startupok, cégek számára egyetemek és közintézmények bevonásával (living lab) • Önkormányzati üzlethelyiségek / ingatlanvagyon hasznosítása

	• Város/kerületi marketing erősítése • Részvételi költségvetés kísérleti bevezetése (living lab) • E-ügyintézés elindítása, bővítése • Bűnmegelőzés Komplementer intézkedés: • Önkormányzati belső együttműködések koordinálása
A projekt tartalma	A helyi adatpolitika kialakítása alábbi lépésekre bontható: • Adatvagyon felmérése Az önkormányzat és a közfeladatot ellátó helyi, regionális és országos szervek adatvagyonának felmérése (adatkörök, adatgazdák, adatkezelők, gyűjtési módszerek, formátumok, protokollok, metaadatok rendezése). • Adatvagyon hasznosítása Az adatok újrahasonosítására vonatkozó program kidolgozása gazdaságélénkítés (termékek és szolgáltatások fejlesztése) céljából külső partnerek bevonásával. • Kompetenciafejlesztés Az önkormányzat és közszolgáltatók szervezeti és tudásbázisának fejlesztése, amely lehetővé teszi az adatokkal kapcsolatos stratégiai tevékenységet. • Adatplatformok kiépítése Adatgyűjtésre és feldolgozásra épülő alpinfrastruktúrák kialakítása (pl. szenzorrendszerek). Kísérleti jelleggel javasolt kisebb léptékben kialakítani a rendszereket, amelyek aztán később felskálázhatók. A kerületben generált valós idejű adatok valós idejű feldolgozásához, elemzéséhez, rendszerezéséhez további felhasználásához egy ún. városi dashboard, azaz irányító vagy döntéstámogató rendszer kialakítása javasolt (lásd fent intézkedés további projektjei). A megoldással az alkalmazásokat könnyen lehet vezérelni, az elérhető adatokat valós időben monitorozni, lehetséges továbbá azokat összesíteni, menteni, illetve vizuálisan megjeleníteni. London városának adatstratégiája: A londoni adatstratégia küldetése, hogy London lássa el a világ legdinamikusabb és legtermékenyebb városi adatpiacot. Felismerték, hogy a városi adatpiacon minden „adatpartner” hatással lehet a város társadalmi, gazdasági és szolgáltatási kihívásaira. Ahhoz, hogy ez megtörténhessen, a súrlódásokat a városi adatok megosztása és értékorientált kiaknázása terén minimálisra kell csökkenteni. A város adatai így a főváros alpinfrastruktúrájának részét fogják képezni, továbbá megfelelő alapot nyújtanak innovációk létrejöttének ösztönzéséhez, a gazdaságos működéshez és a gazdaság növekedéséhez. https://files.datapress.com/london/dataset/data-for-london-a-city-data-strategy/2016-05-19T15:39:34/London%20City%20Data%20Strategy%20March%202016.pdf
Jó gyakorlat példa	

	f
A projekt célja, elvárt eredmények	Az adatstratégiában megfogalmazott stratégiai irányok mentén, a kerületben széles körű adatgyűjtést és feldolgozást lehetővé tevő adatplatformok és arra épülő alkalmazások segítségével lehetővé válik a kerület közlekedési, energetikai vagy környezeti helyzetének gyors és könnyű áttekintése. A jelenlegi és a prediktív elemzések segítik a kerületi döntéshozókat a fejlesztési irányok meghatározásában. Az adatok felhasználásával a városirányítási döntések akár valós időben is történhetnek pl. forgalomszervezésnél. A feldolgozott adatokat mindenki számára könnyen elérhetővé, felhasználhatóvá lehet tenni. A nyílt adatok így segíthetik a városlakók tudatosságát, elsősorban a környezetvédelmi, energiahatékonysági és közlekedési kérdésekben. Ezen kívül az elérhető városi adatok a piaci szereplők innovációs tevékenységét is segíti, ezzel gazdasági növekedést is eredményez.
Kimeneti indikátorok	Kerületi adatstratégia - 1 db dokumentum Adatstratégiához kapcsolódó kompetenciafejlesztés az önkormányzatnál és közszolgáltatóknál: • Kompetenciafejlesztéssel elért dolgozók száma (fő)
Partnerek, stakeholderek	<i>A legfontosabb érintettek, akik közül kiemelendő a végrehajtásban közreműködő, a projektbe bevonandó partnerek köre.</i>
Előkészítettség	Projektötlet
Edukáció	• Fontos egyrészt az önkormányzati és közszolgáltató szféra szereplőinek edukációja annak érdekében, hogy az önkormányzat és intézményeinek adatvagyonának kezelésével kapcsolatos tevékenység stratégiai szintre kerüljön. • Másrészt pedig a városhasználók széles körű tájékoztatása elengedhetetlen arról, hogyan válhatnak közvetlenül adatgyűjtők, és az általuk generált adatoknak milyen jelentőségük lehet a kerület fejlődése szempontjából.

Projekt	Józsefváros területi információs rendszerének létrehozása
Projektgazda	Józsefvárosi Önkormányzat
Projekt felelős	Polgármesteri Hivatal
A projekt indoklása, szükségessége	Az önkormányzat rendelkezik Minerva Térinformatikai Rendszerrel, amelyet alapvetően azért hoztak létre, hogy naprakész információt és gyors elérést biztosítson egy interaktív térképfelületen keresztül Józsefváros közérdekű adataihoz, mind a kerületi lakosok, mind az önkormányzat számára. A jelenlegi rendszer nem kellően felhasználóbarát, adatfrissítésre szorul, és nem kapcsolódik hozzá semmilyen digitális úton elérhető szolgáltatás, ügyintézés, habár erre egyébként alkalmas lenne és az önkormányzat munkatársai részéről is mutatkozik rá igény. Fontos, hogy Józsefváros területfejlesztési elképzeléseinek meghatározásakor, a tervezett programok, tervek készítésekor, illetve a szakmai munkát követő politikai döntések meghozatala során pontosan ismertek legyenek a kerület demográfiai és társadalmi, környezeti, illetve a gazdasági folyamatokról. A fejlesztési, tervezési feladatok ellátása során az ágazati információkat helyhez kötötten és egymással szintetizálva szükséges vizsgálni, hiszen csak így lehet kellően megalapozott elemzéseket készíteni. Megfelelő döntések csak gondosan előkészített elemzésekre támaszkodó programok, tervek alapján hozhatók. A térinformatikai alapon működő rendszerek alkalmasak a helyhez kötött információk tárolására, gyors megjelenítésére és összetett elemzésére, amely megkönnyíti a tervezést és a döntéshozást, ugyanakkor folyamatos monitoring lehetőséget biztosít az elindított programok értékelésére.
Kapcsolódás	Stratégiai cél: Prosperáló Józsefváros Prioritás: Okos kormányzás Intézkedés: Kerületi információs és döntéstámogató rendszer kialakítása A projekt a „Kerületi információs és döntéstámogató rendszer kialakítása” című intézkedés részeként valósítható meg. Az intézkedés további projektjei lehetnek: • Józsefváros adatpolitikai stratégiájának kidolgozása • Józsefváros területi információs rendszerének létrehozása (térinformatikai adatok tárolásával együtt, open data rendszer) • Városi dashboard kialakítása (városvezetés számára a város infrastruktúrájának nyomonkövetését, vezérlését és optimalizálását) • Városi adatgyűjtő és monitoring hálózat kiépítése (szenzorok kialakítása) A projekthez kapcsolódó egyéb intézkedések: Ráépülő intézkedés:

	• Dinamikus parkolási rendszer bevezetése • Klímaadaptáció és szemléletformálás • Az autóhasználat mérséklésének ösztönzése • Városi zöldinfrastruktúra fejlesztése • Épületek energetikai-fejlesztési programok indítása • Beruházásösztönző szabályozási környezet kialakítása • Kísérleti laborok indítása startupok, cégek számára egyetemek és közintézmények bevonásával (living lab) • Önkormányzati üzlethelyiségek /ingatlanvagyon hasznosítása • Város/kerületi marketing erősítése • Részvételi költségvetés kísérleti bevezetése (living lab) • E-ügyintézés elindítása, bővítése • Bűnmegelőzés Komplementer intézkedés: • Önkormányzati belső együttműködések koordinálása
A projekt tartalma	Javasolt először megvizsgálni a meglévő rendszer használhatóságát, továbbfejlesztettségét, amennyiben kellően felhasználóbarát és megfelelő alapot nyújt a tervezett funkciók kialakítására, úgy a meglévő rendszer adatfrissítését, további adatkörökkel való bővítését biztosítani kell (pl.: JGK által létrehozott Üveg), valamint ahhoz kapcsolódóan képzéseket szükséges indítani az önkormányzati dolgozó és a lakosok részére. Amennyiben a meglévő rendszer nem alkalmas a bővítésre, úgy a tapasztalatokból kiindulva új rendszer kialakítása szükséges. Fontos szempont, hogy a kibővített információs rendszer minden a kerület számára elérhető, gyűjthető adatot képes legyen kezelni, az okos eszközök segítségével létrehozott (big data) monitoring adatokat be tudja építeni, és jó alapot biztosítson egy úgynevezett városi dashboard kialakítására.
Jó gyakorlat példa	Dunakeszi Város Önkormányzata Az Intermap Kft. FORTE®MAP 8.1 térinformatikai rendszere teljes körűen támogatja az önkormányzati ügyintézési és döntéshozatali folyamatokat. Dunakeszi Város Önkormányzatánál olyan – jelenleg – egyedülálló megoldás került bevezetésre, amely során: - Egyedi felméréssel a város teljes virtuális lenyomatát elérhetik az ügyintézők a FORTE®MAP 8.1 térinformatikai rendszerben. - Bármely közterületi pozícióból teljes körpanorámás képet kaphatnak az ügyintézők. - A körpanorámás képeken a közterületi objektumok (buszmegállók, hulladékgyűjtő edények, lámpaoszlopok, KRESZ táblák, utcabútorok, játszóeszközök stb.) térbeli helyzete rámutatással meghatározható, és a térinformatikai rendszerben megjeleníthető: Ilyen módon teljes - több mint 20.000 elemből álló - közterületi nyilvántartást építettek fel a projekt során. Az objektumokra teljes ügyintézési folyamat építhető. - A körpanorámás képeken mérések végezhetőek és az ügyintézők a napi

	munkájuk során az irodából releváns információkhoz juthatnak azonnal, helyszíni kiszállás nélkül. A fenti eredményeket saját fejlesztésű, GeoMeter® 600 körpanorámás felmérő műszerrel érték el, amely automatikusan együttműködik a FORTE®MAP 8.1 térinformatikai rendszerrel. A megoldáshoz később hozzákapcsolták a FORTE® Ügyfélszolgálati Rendszert, amely kiszolgálja az európai színvonalú ügyfélfogadást. Az ügyfélszolgálati rendszer számos, az ügyintézési munkát lerövidítő funkciójából a legfontosabbak: - a személyes ügyfélfogadás alkalmával azonnal legenerálhatók a kérelem nyomtatványok, amelyek később azután elektronikusan elérhetők a rendszerből - az adott ügyféllel folytatott összes interakció (e-mail, call center hívások, személyes megjelenések stb.) - a call center és ügyfélpult hangrögzítés integráció megoldott, a rögzített beszélgetések visszakereshetők - kiterjedt vezetői információk - körlevél küldés előkészítése.
A projekt célja, elvárt eredmények	A projekt célja, hogy a kialakított információs rendszer segítse az önkormányzat munkáját, támogassa a kerületi döntéshozást, ugyanakkor átláthatóvá tegye a kerület helyzetét, a társadalmi, gazdasági, környezeti folyamatokat, ezzel javítva a kormányzás eredményességét. Az információs rendszer másik célja, hogy segítse a kerületben működő vállalkozásokat, az adatok elérhetőségével új vállalkozási létrejöttét ösztönözzön, növelje a kerület ismertségét és attraktivitását, ezzel segítse a gazdasági fejlődést.
Kimeneti indikátorok	Térinformatikai információs rendszer 1 db Kezelt adatok száma Kezelt adattípusok száma
Partnerek, stakeholderek	A legfontosabb érintettek, akik közül kiemelendő a végrehajtásban közreműködő, a projektbe bevonandó partnerek köre.
Előkészítettség	Projekt kezdeményezés: meglévő Minerva Térinformatikai Rendszer
Edukáció	Kétféle célcsoportot érintő edukációs tevékenység szükséges: • Az önkormányzati dolgozók számára képzés az alkalmazás lehetőségeiről, illetve az adatfrissítésről • A helyi lakosok, vállalatok részére figyelemfelhívó kampány, tájékoztatás az elérhető adatokról, az adatok felhasználhatóságának bemutatására rendszeres hírek, elemzések készítése, hackaton-ok rendezése.

Prioritás: Okos lakosság

Projekt	Digitális írástudás fejlesztése az idősek körében
Projektgazda	Józsefvárosi Önkormányzat
Projekt felelős	Józsefvárosi Községiért Nonprofit Zrt.
A projekt indoklása, szükségessége	A fővárosi kerületek öregségi indexeinek összehasonlítása során látható volt, hogy Józsefváros a budapesti átlagnál valamivel fiatalabb korstruktúrával rendelkezik, azonban az öregségi index az elmúlt évek alakulását figyelembe véve Józsefvárost tekintve folyamatosan növekszik, tehát évről évre egyre több 60 éven felüli él a kerületben. Józsefváros idősbárát önkormányzat, aki különös figyelmet fordít az idősek ellátására, ennek megfelelően kiemelt célcsoportként tekint rájuk a digitális kompetenciák fejlesztése és digitális ismeretek terjesztése kapcsán. Ez azért is jelent kiemelt feladatot, mert az idősebb generáció kisebb gyakorisággal használ digitális készségeket igénylő eszközöket és ezzel együtt a különféle szolgáltatások esetében a hagyományos csatornákat preferálják, így fokozottabb és speciális odafigyelést igényel bevonásuk a digitális folyamatokba (pl. elektronikus ügyintézés). A kerületben a korszerű és magas színvonalú szolgáltatások eléréséhez párhuzamosan célcsoport-specifikus edukációs feladatokat is kell rendelni, ahol az idősek kiemelt célcsoportot képviselnek.
Kapcsolódás	Stratégiai cél: Élhető kerület Prioritás: Okos lakosság Intézkedés: Digitális írástudás programok szervezése A projekt a „Digitális írástudás programok szervezése” című intézkedés részeként valósítható meg. Az intézkedés további projektjei lehetnek: • Kifejezetten idősek számára szervezett, alapismeretek elsajátítását szolgáló kiscsoportos foglalkozások. • Generációk közötti akciók: fiatalok oktatják az időseket csoportos és egyéni formában alapvető digitális ismeretekre. • Lehetőségek ismertetése: miben segítenek az okos eszközök 60 felett. Tájékoztatók, csoportos foglalkozások idősek civil szervezeteinek foglalkozásaihoz kötve. Előfeltételként szükséges, megvalósítást segítő intézkedés: • Részvételi költségvetés kísérleti bevezetése (living lab) Komplementer intézkedés: • E-ügyintézés elindítása, bővítése
A projekt tartalma	A projekt részei alábbiak lehetnek: • „Okos-eszközök a mindennapokban” ismeretterjesztő előadások idősödőknek (65-74 éves korosztály számára) és időseknek (75

	évtől): 1-1 előadás az „okos-eszközök” témakörben szakemberek közreműködésével (nagy létszámú program konferencia teremben) • „Okos-eszközök használata a gyakorlatban” – kiscsoportos, max. 15 fő részére szervezett oktatássorozat; fiatalokkal tartott generációs-együttműködést segítő program 3-5 alkalommal, idősebb és idős korosztályoknak külön-külön, helyben biztosított program (kerület idősek klubjaiban és az Átmeneti Otthonban megvalósítható) • „Digi-Klub” – mentális képességek/készségek megőrzése és fejlesztése; terápiás foglalkozások szakemberek közreműködésével, kiscsoportos, 5-6 fő részvételével, heti rendszerességgel, helyben (kerület idősek klubjaiban és az Átmeneti Otthonban megvalósítható) • A gyakorlati oktatások és terápiás programok megvalósításához szükséges eszközök beszerzése (laptopok, digitális táblák, projektor, okostelefonok stb.)
Jó gyakorlat példa	• „Kattints rá, Nagyi!” – internet oktatási program (2002., 2006.) • Madrid: digitális írástudás fejlesztés két szinten: ismeretszerző és fejlesztő (képeségek/készségek megőrzése) céllal (JSZSZGYK tanulmányút 2018. 05. 06-10. – Madrid) • Mobiltudósok program – Magyar Telekom • KUUBE Okospad (okospadok elhelyezése a kerület idősek által is látogatott terein/helyein, ahol mobiltelefonjaikat tudják tölteni, költségkímélő és modern megoldás)
A projekt célja, elvárt eredmények	A projekt célja, hogy az idősebb generáció • nyitottá váljon az új típusú, digitális megoldások használatára, • fejlődjenek a digitális eszközök és az internet használatához kapcsolódó általános ismereteik, erősödjön használati hajlandóságuk, rendelkezzenek az alapvető ismeretekkel szükségleteiknek megfelelően. A projekt eredményeként javul az idősebb korosztály digitális jártassága, akik ezáltal szintén részesülni tudnak a digitális megoldások előnyeiből. Könnyebbé válik a rokonokkal, barátokkal, ismerősökkel való kapcsolattartás, a különböző információkhoz való hozzájutás, valamint az ügyintézés. A digitális megoldások időt, energiát és nem utolsósorban forrásokat takarítanak meg számukra. Az idősebb generációk tagjai is így sikerrel tartanak lépést a korrallal, ezáltal ők is egyre nagyobb mértékben aktív résztvevői digitális világunknak. További cél a már mentális problémákkal küzdő idősek képeségeinek és készségeinek megőrzése, esetleg javítása.

Kimeneti indikátorok	• A digitális jártasság javítása az idősök körében érdekében megvalósult események száma (db) • A digitális jártasság javítása az idősök körében érdekében megvalósult eseményeken elért idősök (60 feletti vagy nyugdíjas) száma (fő)
Partnerek, stakeholderek	• JSZSZGYK Idősök Nappali Ellátása és Idősök Átmeneti Otthona egységei • Kerületi közép fokú közoktatási intézmények (generációk közötti programhoz) • Magyar Telekom – Mobiltudósok program (együttműködés keretében kihelyezve a kerületbe a generációk közötti programhoz/előadáshoz) • Media Markt OKOSPULT (a szolgáltatás segítségével azonnal és helyben használatra kész és személyre szabott, új okos eszköz vásárolható) (együttműködés keretében a szolgáltatás kiterjesztése a kerületben)
Előkészítettség	Projektötlet
Edukáció	Lásd Projekt.

5. A MEGVALÓSÍTÁSHOZ VÁRHATÓAN IGÉNYBE VEHETŐ FORRÁSOK

A megvalósításhoz várhatóan igénybe vehető forrásokról szóló fejezet kidolgozása alábbi tartalommal a stratégiaalkotás következő fázisában, a cselekvési tervben javasolt.

A Smart City fejlesztések sikeres megvalósítása érdekében a kerületnek fel kell térképeznie, hogy a korábban vizsgált saját gazdasági és pénzügyi lehetőségei mellett milyen forrásbevonási lehetőségekkel rendelkezik (külső források). Ezek két nagy csoportja a támogatások és piaci források, és jellemzően az EU-s, hazai kormányzati források, önkormányzati bevételek, piaci források, befektetési alapok, társadalmi vagy közösségi finanszírozás. A célrendszer intézkedéseihez szükséges hozzárendelni, hogy belső forrásból, külső piaci forrásokból (típusok megnevezésével), vagy támogatásokból (azok pontos megjelölésével) valósíthatóak-e meg. A támogatási formák ötvözhetők, egy komplex Smart City fejlesztési projekt az egyes támogatási formák kombinálásával is megvalósítható.

A célrendszer intézkedéseirez rendeljék hozzá, belső forrásból, külső piaci forrásokból (típusok megnevezésével), vagy támogatásokból (azok pontos megjelölésével) valósíthatóak-e meg.

Javasolt projektek	saját forrás	piaci forrás	támogatás
Intelligens parkolás			
Okos zebra létesítése			
Klímastratégia elkészítése			
Városi naperőmű kialakítása			
Kerületi zöldfelületi kataszter kialakítása			
Fenntartható középületek			
Barnamezős területek újragondolása			
Kísérleti laborok indítása startupok, cégek számára egyetemek és közintézmények bevonásával (living lab)			
Önkormányzati ingatlanok újrahaznosítása			
Józsefvárosi Sportpálya Udvar			
Living lab indítása a helyi közösség bevonásával			
Józsefváros mobilalkalmazás fejlesztése			
Józsefváros			

adatpolitikai stratégiájának kidolgozása			
Józsefváros területi információs rendszerének létrehozása			
Digitális írástudás fejlesztése az idősek körében			
Beruházási igény összesen			

Az okos város fejlesztések megvalósításához bevonható **külső forrásokat** két nagy csoportba soroljuk:

- Támogatások
- Piaci források

Támogatások formái, jellemzői

- **Vissza nem térítendő támogatás:**

A vissza nem térítendő támogatás nem visszterhesen juttatott közvetlen pénzügyi hozzájárulás, tehát nem kell visszafizetni. A támogatás forrása lehet az Európai Unió költségvetése, ezen belül a támogatás nyújtója lehet közvetlenül valamelyik európai uniós intézmény, szervezet (pl. Horizont 2020 program) vagy valamely tagállam (pl. hazai Operatív Programok); ezen kívül a hazai központi költségvetésből, önkormányzati forrásból is nyújtható támogatás. A támogatásokat minden esetben az uniós állami támogatási szabályokkal összhangban lehet nyújtani, ezek a szabályok alapvetően meghatározzák a támogatás igénylésének feltételeit, úgy, mint a támogatást igénylők (kedvezményezettek) köre, a támogatás intenzitása, az elszámolható költségtételek köre.

- **Pénzügyi eszközök:**

A pénzügyi eszközök visszatérítendő jellegű támogatások. Ezek az eszközök tulajdonviszonyt, illetve részben tulajdonviszonyt megtestesítő befektetések, kölcsönök vagy biztosítékok, vagy más kockázat-megosztási eszközök formáját ölthetik, és adott esetben vissza nem térítendő támogatásokkal kombinálhatók. A pénzügyi eszközök a piaci feltételeknél rendszerint kedvezőbb kondíciókkal vehetők igénybe. Az uniós állami támogatási szabályokat a pénzügyi eszközök nyújtása során is alkalmazni kell. A 2014-2020-as programozási időszakban a pénzügyi eszközök hangsúlyos szerepet kapnak (GINOP 8. Prioritás) és az uniós elképzelések szerint a jövőben a forrás allokáció aránya egyre inkább a pénzügyi eszközök irányába tolódik.

- **kölcsön/hitel:** olyan megállapodás, amelyben a hitelező kötelezi magát, hogy meghatározott pénzügyi összeget meghatározott időre a kölcsönfelvevő rendelkezésére

bocsát, és amely a kölcsönfelvevőt arra kötelezi, hogy a meghatározott időszakon belül visszafizesse az összeget. Formáját tekintve lehet kölcsön vagy egyéb finanszírozási eszköz, ideértve a lízinget is, amely a hitelező számára elsősorban minimumhozamot nyújt.

- **tőkebefektetés:** közvetlen vagy közvetett tőkejuttatás egy vállalkozás számára a vállalkozásban lévő megfelelő arányú részesedés megszerzése ellenében.
- **kezességvállalás/garancia:** harmadik fél újonnan szerzett kölcsönügyleteiért és kvázisajáttókéjéért való részleges vagy teljes felelősségvállalásra vonatkozó írásbeli kötelezettségvállalás.

- **Visszatérítendő támogatás:**

A visszatérítendő támogatás esetében a kedvezményezettnek teljes visszafizetési kötelezettsége van. A visszatérítendő támogatás nem keverendő össze a pénzügyi eszközökkel (hitel, tőke, garancia). A két támogatási forma úgy választható el egymástól, hogy ha a támogatás nem feleltethető meg egyik pénzügyi eszköznek sem, de a visszafizetésre vonatkozóan megállapít szabályokat akkor visszatérítendő támogatásnak kell tekinteni. Az elválasztásnak az uniós szabályozás miatt van jelentősége, a két támogatási formára ugyanis eltérő szabályok vonatkoznak. A 2014-2020-as programozási időszakban a hazai Operatív Programok nem tartalmazzak visszatérítendő támogatást.

A fenti támogatási formák ötvözhetők, egy komplex Okos Város fejlesztési projekt az egyes támogatási formák kombinálásával is megvalósítható.

Piaci források formái, jellemzői

A fenti támogatási formák körében ismertetett pénzügyi eszközök tartoznak ide (hitel, tőke, garancia), a különbség a támogatáshoz képest, hogy az így nyújtott forrást vagy piaci szereplők adják, vagy az állam jár el piaci szereplőként („market economy operator”, piaci kondíciók alkalmazása). A támogatások körében nyújtott pénzügyi eszközöknél a piaci pénzügyi eszközök tehát rendszerint szigorúbb kondíciókkal vehetők igénybe.

Az okos város projektek tervezése és megvalósítása során a megfelelő forrásösszetétel kiválasztása kulcskérdés. A fent írt finanszírozási formák - támogatási és piaci források vegyesen - egymással kombinálhatók, így tág teret biztosítanak a tervezéshez. Javasolt az összes forrásbevonási lehetőség megvizsgálása, hiszen a projektek sikeres megvalósításának egyik kulcsa a több lábbon állás. Fontos mérlegelni, az adott projekteknek nem csak kezdeti beruházási igényük van, hanem komoly fenntartási költségekkel is járnak, melyek előteremtésénél elvétve számolhatunk a különböző támogatási forrásokkal.

6. KOMMUNIKÁCIÓS TERV

A kommunikációs terv kidolgozása alábbi tartalommal a stratégiaalkotás következő fázisában, a cselekvési tervben javasolt.

A kommunikációs terv bemutatja, hogy a város milyen kommunikációs célokkal, tevékenységekkel és eszközökkel támogatja az okos város fejlesztési és működési modell kialakítását. Ez túlmutat a részvételi tervezéshez köthető kommunikáción, célja a város és a városlakók viszonyának hosszú távú átformálása.

Célravezető lehet a kommunikációs terv tartalmi elemeit kezdetben egy vagy több ötletbörze keretében meghatározni.

A kommunikációs terv javasolt tartalma:

1. Kommunikációért felelős team felállítása, összetétele

Javaslat: Röviden írják le, hogy milyen szervezeti egységek, helyi „intézmények”, mely személyek felelősek a kommunikációs stratégia kialakításáért, megvalósításáért?

2. A város kommunikációs környezetének helyzetelemzése

Javaslat: Mutassák be, hogy milyen a város jelenlegi kommunikációs környezete, milyen helyi kommunikációs csatornák működnek, kik a működtetők? Javasolt a kommunikáció témára egy SWOT-elemzés elkészítése.

3. Kommunikációs célok

Javaslat: Azonosítsák, hogy mik azok a rövid és hosszú távú célok, amelyek eléréséhez a kommunikációs stratégia hozzá kíván járulni?

4. Kommunikációs célcsoportok

Javaslat: Mutassák be, hogy melyek azok a fő célcsoportok, amelyeket a fejlesztési folyamat kapcsán a város elsődlegesen el kíván érni?

5. Fő üzenetek

Javaslat: Azonosítsák a kommunikációs stratégia azon legfőbb üzeneteit, szlogenjeit, amelyek az okos város tervezési folyamatot keretbe foglalják?

6. Eszközök és tevékenységek

Javaslat: Mutassák be, hogy a meghatározott célcsoportokat milyen kommunikációs eszközökkel és tevékenységekkel kívánja megszólítani a város?

7. Erőforrások

Javaslat: Foglalják össze, hogy a tervezett kommunikációs folyamatnak mi az erőforrásigénye (anyagi, emberi stb.)?

7. EDUKÁCIÓS TERV

Az edukációs terv kidolgozása alábbi tartalommal a stratégiaalkotás következő fázisában, a cselekvési tervben javasolt.

Az edukációs terv felvázolja, hogy az okos város fejlesztési és működési modell bevezetését milyen szemléletformáló, képességfejlesztő tevékenységek segítik.

Az edukációs tervet a tervezési folyamat során érdemes többször aktualizálni a felmerülő igények szerint.

Az edukációs terv javasolt tartalma:

1. Edukációs partnerség – az edukációs tevékenységek koordinációjáért felelős személyek vagy intézmények azonosítása (edukációs team összetétele)

Javaslat: Sorolják fel, hogy kik azok a személyek vagy intézményi partnerek, akik az edukációs tevékenységek koordinációját végezhetik, és milyen felelősségi kör, tevékenység rendelhető hozzájuk?

2. Az Okos Város ismeretek és készségek vonatkozásában a meglévő helyzet bemutatása és elemzése

Javaslat: Mutassák be, hogy melyek azok a beazonosítható ismeretek vagy készségek, amelyeket a fejlesztési folyamat szempontjából szűk keresztmetszetet jelentenek?

3. Az Okos Város Fejlesztés intézkedéseire kapcsolódó edukáció céljai

Javaslat: Mutassák be, hogy melyek azok az átfogó és specifikus célok, amelyek érdekében a város edukációs tevékenységeket tervez?

4. Az edukáció akcióterve: célcsoportjai, a célcsoportokhoz kapcsolódó tevékenységek, eszközök, forrásigény, időzítés

Javaslat: Mutassák be, hogy melyek az edukáció beazonosítható célcsoportjai, a hozzájuk tartozó tevékenységek, eszközök, források, időzítés? Javasolt táblázatos formában bemutatni, és folyamatosan frissíteni.

5. Az Okos Város fejlesztésekkel érintett, azokban résztvevő helyi vállalkozások számára nyújtott inkubátor és akcelerator programok

javaslat: Mutassák be, milyen programokat működtet vagy tervez működtetni a város, a kapcsolódó tevékenységekkel, eszközökkel, forrásokkal, időzítéssel.

ÖSSZEFOGLALÁS

Józsefváros Önkormányzata ma az egyik legaktívabb kerületek közé tartozik az okos város mint átfogó városfejlesztési módszertan alkalmazására irányuló törekvéseit tekintve. 2016 óta már önálló munkacsoport foglalkozik a kerület okos város víziójának megalkotásával, okos város fejlesztéseinek előkészítésével. A munka eredményeként megszületett Józsefváros Smart City koncepciójának vázlata, amely a kerület hosszabb távú jövőbe tekintő legfontosabb ez irányú elképzeléseit tartalmazza.

Jelen Okos Józsefváros Stratégia elkészítése jelenti a következő kulcsfontosságú lépést az elérendő célok megfogalmazásában és megvalósításában.

A stratégia célja egy átfogó, hosszú távú, megvalósítható és a kerületi fejlesztési koncepciókkal, stratégiákkal összhangban lévő stratégia megalkotása volt, amely széles körben egyeztetve, elsősorban a fent említett Józsefváros Smart City koncepció vázlatban meghatározott irányokat tartja szem előtt.

A stratégiaalkotás során alábbi dokumentumok születtek meg:

- **Józsefváros Smart City Stratégia Helyzetelemzés**

A helyzetelemzés munkarész a kerület lehetőségeit, erőforrásait, adottságait tárja fel az okos város - környezet, gazdaság, mobilitás, kormányzás, lakosság és életkörülmények - alrendszerei mentén, a kerület meglévő releváns átfogó és ágazati dokumentumait – különös tekintettel az Integrált Településfejlesztési Stratégiára - összeveti az okos város alrendszereivel azt elemezve, hogy azok elsősorban mely területeken fogalmaznak meg fejlesztési irányokat és feleltethetők meg az egyes alrendszereknek. Az elemzés eredményeit egy átfogó és részletes SWOT analízisben összesíti.

- **Józsefváros Smart City Stratégia**

A stratégia tartalmazza Józsefváros okos fejlesztését szolgáló többszintű célpiramisát (jövőkép, átfogó vagy horizontális cél, stratégiai cél), amely a helyzetelemzésben feltárt szükségleteken alapul és határozza meg a közeljövőben megvalósítandó intézkedéseket az okos város alrendszer prioritásai mentén csoportosítva. A munkarész a kialakult célok és

intézkedések egymás közötti kapcsolatát is vizsgálta, továbbá beazonosította a gyorsan kivitelezhető, vélhetően nagy állampolgári érdeklődéssel kísért, valamint Józsefváros okos fejlesztése szempontjából prioritást élvező (pl. több más projekt megvalósításának előfeltétele) konkrét projekteket egyaránt.

- **Józsefváros Smart City Stratégia Partnerségi terv**

A partnerségi terv rögzíti a stratégiaalkotás folyamatába bevont szereplők körét, részvételük célját, bevonásuk módját és a partnerség keretében megvalósult lépéseket.

A *projektindító workshop* keretében az érintett önkormányzati belső szereplők megismerték a stratégiaalkotás célját és menetét, feltárásra kerültek a résztvevők ehhez kapcsolódó ötletei, valamint azonosították a partnerségi folyamatba bevonandó további külsős szereplők körét.

A belső önkormányzati szereplők körében öt *tematikus szakmai interjú* valósult meg, amelynek keretében a résztvevők kielemezték a terület adott témához kapcsolódó helyzetét (ingatlanvagyon; önkormányzati gazdálkodás; környezetvédelem, közterületek; szociális-egészségügyi ellátások; városfejlesztés).

Az önkormányzat egy *online közvélemény-kutatást* is lefolytatott a lakossági igények felmérésére.

A *SWOT és stratégiaalkotó workshop* keretében az elkészült helyzetelemzés munkarésze alapján a stratégia intézkedései és céljai kerültek meghatározásra a terület kulcsszereplői által (önkormányzati képviselők, az önkormányzat érintett szervezeti egységeinek, valamint civil szervezeteknek képviselői és gazdasági szereplők).

Fenti munkarészek kidolgozásával Józsefváros már rendelkezik egy átfogó okos jövőképpel és célrendszerrel, pontos képet kapott a területben felmerülő valós fejlesztési igényekről és az ezekre reflektáló lehetséges beavatkozásokról.

A stratégia megvalósításának – a világos célok és projektek megfogalmazásán túl - további kulcseleme az önkormányzatok újszerű működési modelljének kialakítása, amely nem csak a fejlesztések gazdaságos fenntartására vonatkozó üzleti tervezésére, hanem azok menedzselésére vonatkozó szervezeti változásokra is kiterjedhet. Jelen anyagban az új működési modellre vonatkozó – magas szintű – javaslatétel szerepel, de annak részletes kidolgozása következő lépésben, a cselekvési tervben javasolt.

Jelen anyagban szintén nem került kidolgozásra a terület tervezett fejlesztéseihez kapcsolódó kommunikációs és edukációs terve, valamint a stratégia megvalósításához várhatóan igénybe vehető forrásokról szóló fejezet, amelyek kibontása szintén egy következő fázisban célszerű.

Következő lépésben javasolt tehát **Józsefváros Smart City Stratégia Cselekvési Tervének** kidolgozása, amelynek fő részei:

- **Végrehajtási terv.** A végrehajtási terv mutatja az egyes programelemek egymással való kapcsolatát, egymásra épülését, valamint a programelemek megvalósítását segítő lépések hierarchiáját a teljes fejlesztési programra vonatkozóan. Ennek keretében javasolt felállítani a fejlesztések végrehajtásához szükséges projekt szintű partnerségi-kommunikációs-edukációs tervet is. Javasolt figyelembe venni a már beazonosított quick wineket is. A végrehajtási terv a fejlesztések előrehaladtával (a folyamatos visszajelzések mentén) folyamatos újratervezést igényel.
- **Finanszírozás.** A finanszírozási modell felállítása keretében fel kell térképezni a különböző lehetséges fejlesztési és üzemeltetési forrásokat. E fejezet részeként elkészül egy üzleti terv, amely tartalmazza a javasolt működési modellt is és számol potenciális bevételi lehetőségekkel is (pl. a horizontális rendszerekből származó adatok monetizálása), valamint biztosítja, hogy a rendszer a kötelező fenntartási időszakban lehetőség szerint ne - vagy csak minimálisan - jelentsen plusz költséget az Önkormányzat számára.
- **Monitoring.** A programelemek megvalósítása érdekében az előzetes számítások utólagos nyomon követését lehetővé tevő monitoring rendszer kidolgozása szükséges, amely képes dinamikusan alkalmazkodni a felmerülő elvárásokhoz. A projektek megvalósulását javasolt mutatókkal/indikátorokkal ellenőrizni.
- **Ütemezés.** Az ütemterv az egyes projektek időbeli ütemezésére terjed ki, amely egyúttal tartalmazza azokat a prioritást élvező beavatkozásokat, lépéseket, amelyek egyszerre több programelem sikeres megvalósítását is szolgálják, továbbá azokat a meghatározó mérföldköveket, amikor a visszacsatolást el kell végezni. Az ütemezés összehangolja a fenti munkarészeket, amelynek köszönhetően egy összefüggő rendszerben látható és kezelhető az összes lépés, tervezett feladat és költség.